

Posam. šte. Din 1.—,
četrtkova in sobotna
številka Din 1.50 :-:

"TABOR", izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 13. uri s
datumom naslednjega dne. Stane
mesečno po pošti D 20.50, za ino-
zemstvo D 20.50, dostavljen na dom
Din 14.—, na izkaznice Din 12.50.

"NARODNI LIST" (četrtkova šte.
"Tabor") se naroča kot tednik
in stane mesečno 2 Din, četrt-
letno 6 Din, polletno 12 Din,
celoletno 22.50 Din.

Naročila se plačuje v naprej.

TABOR

(NARODNI LIST)

Posam. šte. Din 1.—,
četrtkova in sobotna
številka Din 1.50 :-:

UREDNIŠTVO "Tabor" in "Na-
rodnega lista" je v Mariboru, Jur-
čičeva ulica 4, I. nadstropje. —
Telefon interurban šte. 276. —
— Krokopisi se ne vračajo. —

UPRAVA je v Jurčičevi ul. št. 4,
priliježje desno. — Telefon št. 24.
Št. poštno-telek. račun za "Tabor"
11.787, za "Narodni list" 12.683.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. Inscenačne cene po dogovoru.

Leto: IV (II).

Maribor, četrtek 23. avgusta 1923.

Štev: 189 (34).

Reška konstituenta za rešitev reškega vprašanja.

Kraljevica, 22. avgusta. (Izv.) Reška konstituenta je odposlala predsedstvu interparlamentarne unije, ki zaseda te dni v Kopenhagenu brzojavko, v kateri protestira zoper zavlačevanje rešitve reškega vprašanja v smislu obstoječih pogodb, kar vzbuja nevoljo celokupnega reškega naroda. To mučeništvu reških domačinov traja sedaj že tretje leto. Reška konstituenta zahteva v imenu reškega naroda, ki je izročen gladi in oropan svojih najprimitivnejših političnih pravic, naj se interparlamentarna unija zavzame

za to, da se bodo mednarodne pogodbe spoštovale in izpolnile ter da se končno napravi konec trpljenju reškega naroda in terorju, s katerim nastopajo Italijani.

Sušak, 22. avgusta. (Izv.) Člani reške konstituente in drugi prijatelji reške države nameravajo v Ženevi izdajati poseben list pod naslovom »Reka«, ter upajo na ta način uplivati na zvezo narodov, da bi se končno zavzela za rešitev reškega vprašanja v smislu sklenjenih pogodb.

Pred vzpostavo diplomatskih odnošajev med našo državo in Rusijo.

Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Te dni se vrše med našimi in sovjetskimi zastopniki v Pragi in v Moskvi pogajanja o vzpostavitvi diplomatskih in trgovinskih odnošajev med Jugoslavijo in sovjetsko Rusijo. V Pragi vodi pogajanja naš tamošnji poslanik profesor Lazare-

vič, v Moskvi pa naš delegat Kosta Dimitrijevič. V političnih krogih se smatra, da bo to vprašanje v najkrajšem času povoljno rešeno, ker polaga zlasti sovjetska vlada veliko važnost na to, da stopi z nami zopet v prijateljske stike.

Neiskrenost grške politike napram naši državi.

Beograd, 22. avgusta. (Izv.) V vprašanju proste jugoslovenske cone v solunskem pristanišču zasleduje Grčija očitno neodkrito politiko. Dočim se je še nedavno zatrjevalo, da bo to vprašanje v kratkem povoljno rešeno, se sedaj dozna-

va, da dela pri tozadevnih pogajanjih Grčija vedno nove težkoče z očitnim namenom, da bi rešitev tega vprašanja čimbolj zavlekla. O svobodni jugoslovenski luki v solunskem pristanišču torej še dolgo ne more biti govora.

Dr. Rybař Italijanom neljub.

Sušak, 22. avgusta. (Izv.) Z italijanske strani se potrjuje vest, da namerava predsednik jugoslovenske delegacije parizne komisije dr. Rybař odstopiti. Dr. Rybař stoji trdno na stališču, da naša vlada ne sme popustiti ter da se mora vsako vprašanje uzediti po obstoječih po-

godbah. Vsako popuščanje z naše strani bi pomenilo za nas veliko politično in gospodarsko škodo. Italijani bi vsekakor zelo radi videli, da bi na mesto dr. Rybařja prišel kak drug politik, katerega bi Italijani lažje upognili.

Kraljica ostane na Bledu.

Beograd, 22. avgusta. (Izv.) Kakor se doznava, bo Nj. Vel. kraljica ostala na Bledu še po porodu.

Dr. Wirth v Moskvi.

Moskva, 21. avgusta. (Izv.) Prejšnji nemški državni kancelar dr. Wirth je danes došel semkaj.

Sestanek Beneša in Mussolinija.

Praga, 22. avgusta. (Izv.) Kakor poroča »Tribuna«, odpotuje zunanji ministar dr. Beneš dne 24. septembra v Rim, kjer se sestane z italijanskim ministrskim predsednikom Mussolinijem, s katerim bo razpravljal o madžarskem vprašanju ter o razmerah v bližnjem vzhodu.

Francoški odgovor na angleško noto.

Pariz, 21. avgusta. (Izv.) Francoški odgovor na angleško noto je bil danes dopoldne izročen angleškemu poslaniku, od koder bo besedilo objavljeno ministrskemu predsedniku Baldwinu, lordu Curzonu, in Foreign office. Ekspozice o francoski politiki obsega 19 tiskanih strani. — Nova »Rumena knjiga« bo izšla te dni ter bo vsebovala vse na izmenjavo teh not še nanašajoče dokumente.

Francozi zaplenjujejo denar.

Münster, 21. avgusta. (Izv.) Francozi sistematično vrše zaplembo denarja, namenjenega za izplačilo delavstva. V Bochumu so vnovič zaplenili 45 milijard, v Dortmundu 6, in v Mainzu 1 milijardo nemških mark. V Mainzu so danes zjutraj zaplenili ¼ milijarde mark, ki so bile poslana iz tiskarne v državno banko.

BORZA

Curih, 22. avgusta. (Izv.) Predborza. Pariz 31½, Beograd 5.77½, London 25.14, Berlin 0.0001, Praga 16.17½, Milan 23.85, Newyork 552½, Dunaj 0.0077½, žig. krome 0.0078.

Politično društvo za mariborsko oblast.

Že začetkom tega leta pri pokrajinski upravi Slovenije vložena pravila za ustanovitev političnega društva za mariborsko oblast so zdaj po zahtevanih dopolnitvah odobrena.

Ker je bilo ugoditi po prvotni zavrnutvi pravil zahtevi pokrajinske uprave tudi v tem oziru, da se že v pravih določih, kdo ima sklicati prvi občni zbor in mu predsedovati do izvolitve stalnega predsednika društva, predlagali so predlagatelji društveni oblasti moje ime kot predsednika pripravljalnega odbora in me zadenejo vsled tega dolžnosti, ta občni zbor društva pripraviti.

Predno pristopim k pozivu za vstop članstva v društvo, mi je značaj društva pred javnostjo pojasniti, da se ustvari čista situacija.

Pravila vsebujejo komaj kaj takega, kar bi ne bilo v skladu s splošno šablono pravil političnih društev. Doslovno so prepisana po pravih ljubljanskih političnih društev.

Področje delovanja novega društva in stvarni delokrog društva označuje doslej ime društva samo, ki obsega mariborsko oblast. Iz tega sledi tudi lokalni značaj društva, ki ima iskati svoje članstvo na ozemlju mariborske administrativne pokrajine, ker društvo temelji že na ti zakoniti činjenici. Jasno je pa, da društvo lahko razvije v tem okvirju vsako politično delavnost, ki se mu zdi umestna in je v skladu z društvenim zakonom. Društvo vprašanje je, v kateri smeri želi društvo samo svoj delokrog omejiti in katerim nalogam se posvetiti. Ker bode to predvsem določeval ustanovni občni zbor, je mnogo odvisno od tega, kdo se za vstop v društvo prijavi in kdo bode v društvo sprejet. V zvezi s temi se odvarja vprašanje, v kakem razmerju naj društvo stoji k obstoječim političnim organizacijam. Mnenja sem, akoravno mi je znana nevolja naroda, da imamo preveliko število strank, ki so vsled tega onemogle, da je to še zmiraj bolje nego indiferentizem naroda, če se za življenje sploh neče zanimati. Tudi ni slabo, če narod vidi imenoma može, ki so z ustanovitvijo novih strank prevzeli na sebe del odgovornosti. Zvestoba načelom kterekoli izmed obstoječih strank je pa še zmiraj bolj pozitivna stvar nego indolence ali breznačajnost. Ker se je iz članskih seznamov nekaterih strank dognalo, da so se dali vpisati v zadnjem času isti ljudje kot člani po dveh ali več med seboj si nasprotujočih strank, da s tem varajo vse in same sebe, smatram, da bi edina omejitev za vstop v politično društvo za mariborsko oblast naj bila ta, da je priglašeni član politično zrelost izkazal s tem, da je pri svoji sedanjji stranki stalno najmanj eno leto. V ostalem naj bi bil pristop v društvo prost vsem, o katerih se more verjeti, da bodo pošteno zasledovali društvene cilje. Za odklonitev prijavljenih ali izključitev že sprejetih članov odbora ni treba po pravih navajati vzrokov.

Društvo ustanavlja poleg svojega oblastnega odbora glasom svojih pravil okrajne (srezke) in občinske ali krajevne odbore po potrebi povsod, toda konstituiranje odborov se izvrši le pod predsedovanjem pooblaščenega glavnega (oblastnega) odbora društva. S tem je društvu varovana v naprej potrebna enotnost. — Ker se samo po sebi razume, da bode se našlo med pol milijonom prebivalcev mariborske oblasti dovolj prebivalcev, ki svojo ožjo domovino ljubijo, ni se bati, da bi društvo dovolj članov ne dobilo, težavnejše bode spoznati in odkloniti vse one, ki v društvo ne spadajo.

Da razpravljam pred vsem o vprašanju, ali ima izven političnih strank usta-

novljeno društvo pričakovati pozitivne vspehe, opozarjam na vsakomur znano skušnjo, da pri nas že dolgo vse stranke iztrošijo svojo energijo po večini v borbi za formalno moč, v volitvah. Po vsakih volitvah nastopi pri vseh strankah depresija in počitek skoro za ves čas do prihodnjih volitev. Zato našim političnim strankam vsaki za sebe ni pripisovati možnosti, problem pokrajine reševati v isto šanso uspeha kakor političnemu društvu, ki bi imelo edino ta ožj. Če bi posamezne stranke tudi imele dobro voljo, vprašanje same reševati, se je bati, da bi strankarska tendenca, ki je pri vsaki stranki v vsaki stvari kolikortoliko podana, onemogočila v naprej stvarno delo. Iskati pa sporazum več strank za vsako posamezno vprašanje, brez stikov v enem društvu, bi bilo breme, ki bi pri strankah ubilo predčasno potrebno dobro voljo.

Odgovoriti je tudi na vprašanje, kako bi mogli v skupnem društvu sodelovati možje raznih strank, zlasti onih, ki priznavajo zakon o razdelitvi države, in onih, ki žele drugo razdelitev.

Tudi pred novim ustavnim stanjem je pokrajinstvo desetletje obstajalo. V pokrajini štajerski s sedežem v Gradcu na primer se je našla kljub velikemu brozdnju med dvema narodnostima skoro zmiraj možnost delovanja za pokrajinske interese. Če smo takrat mogli delovati na podlagi takratnega nam neprijetnega zakonitega stanja, zakaj bi ne mogli jednako sedaj oni, ki jim to zakonito stanje ne ugaja?

Dobro mi je sicer znano, da je ta zdržek celo nasprotikom današnjega zakonitega stanja le teoretičen, v resnici ima že najmočnejša stranka v mariborski pokrajini izdelan načrt za aktivno delo v pokrajini, ima tudi že določene kandidate za odborniška mesta pokrajinskega odbora, katerem smatra, da bode v celoti njena domena. Le čas ji ni ugoden, da bi to priznala.

Ali ima mariborska pokrajina svoje posebne probleme? Zadnji sem, ki bi odobral, da se kterakoli politika, bodisi tudi pokrajinska, izgubi v materializmu. Vendar imajo pokrajine od nekdanj svojo glavno nalogo v čuvanju materialnih interesov pokrajine. In pokrajine so nekdanj pokazale ogromne uspehe!

Edini dr. Žerjav je v novi dobi doslej izmed pokrajinskih upraviteljev Slovenije storil kaj trajno pozitivnega tudi za mariborsko pokrajino, ker je njegova služba zveza Prekmurja z železnico s mariborskim okrožjem.

Pokojnega dr. Vrstoška, s katerimi sva to okrožje skupno zastopala v takozvani narodni vladi v Ljubljani, bi pa v ostalem mogel klicati za pričo, kako britko sva oba občutila, da je bila pač neka kontinuiteta opaziti med upravo Slovenije in bivše kranjske pokrajine, nikakršna kontinuiteta pa glede krajev tostranz Save, pa tudi nikakršne inicijative, akoravno je problem slovenstva (po mojem mnenju) problem poglavitno napredka krajev tostranz Save.

Imeli smo pač tudi nekega pokrajinskega namestnika, ki je bil pripravljen premoženje mariborske pokrajine, (Slatino in Dobrno in železnice, ki so še danes brez lastnika in upravnika) »nacionalizirati« po svojem posebnem okusu, kakor je dokazal z ustanovitvijo igralnice s »slovanskim« kapitalom na Slatini, nikdo pa ni imel v ostalem v upravi Slovenije doslej znatne volje, varovati interese mariborske pokrajine glede njenega premoženja za njo samo ali drugače. — Ljubljanska pokrajina pač čuva avtonomno premoženje Kranjske rezervirano

in ločeno od državnega za ljubljansko ob-
last, pokrajinska uprava Slovenije je pa
glede bivše Štajerske pokrajine izročila
avtonomno imetje Slatino in Dobrno dr-
žavi v upravo in last, kar bode težko re-
parirati.

Toda že prej sem izrazil svoje mnenje,
da je rta tako važnem narodnem ozem-
lju, kakor je mariborska oblast, tudi po-
litično vzgojno delo važen predmet za
sebe, ki mu morejo biti kos komaj z
združenimi močmi vsi, ki so dobre volje,
ki so patriotje. Če bi se ne želel omejiti
na najpotrebnejši obseg tega spisa, bi
moral o tem pisati prav mnogo. Ker pa
res mislim, da je treba tako zanemarjeni
in neobdelani nji, kakor je mariborska
oblast, intenzivnega pokrajinskega pa-
triotizma z ozirom na vsa polja ude-
stevovanja človeškega uma, mislim, da s
tem dovolj utemeljujem potrebo izven-
strankarskega lokalno-političnega druš-
va za to pokrajino.

Mar mislite, da bodo se prebivalci Lju-
bljanske oblasti utegnili brigati poleg
vzorne skrbi za sebe tudi za nas? Ali se
bodo brigali na primer za problem pro-
meta na vzhod preko Madjmurja in
Prekmurja? Ali se bodo to upali brez o-
dobritve ljubljanskih provizionarjev in
zaslužkarjev v vodstvu južne železnice?

To je le vzgled in ne izjerna slika. —
Zato moramo želeli mariborski pokrajini
neko politično vodstvo, ki ga preveva po-
leg splošno narodnega tudi pokrajinski
patriotizem. Treba nam ta patriotizem
vzgajati! In tisoči so, ki koprnijo po na-
vodilih v tem oziru. Pustimo na stran
one, ki mislijo, da se da vse kupiti, ne le
duša posameznika, ampak cele politične
organizacije, tudi nove stranke, celo z
denarjem iz državne blagajne.

Če bode politično društvo za maribor-
sko oblast premišljeno postopalo, vpreglo
bode morebiti v ustvarjajoče delo za po-
krajino in s tem za domovino celo one,
ki se še niso mogli živeti popolno v
prilagoditvi k državi Srbov, Hrvatov in
Slovencev. Vpreglo bode razsodne ljudi
skupin, ki so različnih državnopolitičnih
temeljnih pojmov ali edinstva države ali
avtonomije. Zato mislim, da bi se naj po-
litično društvo za mariborsko oblast po-
svetilo prva leta le načelnemu in politič-
no vzgojnemu delu brez upoštevanja me-
renja moči pri katerikoli volitvah za na-
rodno skupščino ali druga zastopstva, da
se ohrani društvo delazmožno za sicer ožje
pa vendar neprecenljive lokalne cilje.

Kdor bode o tem mojem stališču sodil
strogo politično, bo dejal, da je to za nor-
malne politične razmere nemogoče stali-
šče. Dejal bo, da politično društvo baš s
tem opraviči svoj obstanek, da s svojim
programom stoji v volilno borbo že pri
volitvah v oblastno skupščino, ktere nam
notranji minister obljublja za to jesen.

Priznavam, da bi to veljalo v normal-
nih razmerah, v katerih pa danes ne živimo.
Mariborska pokrajina je danes v po-
litičnem oziru zaradi svoje razcepljeno-
sti, kakor je pokazal 18. marec, karikatura

Dr. St. Pavelšek:
Iz bojov za notranjo
ureditev naše države.
(Konec).

IV. Možnosti bodočega razvoja.

Vse one stranke, ki žele močno, edin-
stveno državo, so si bile tako v svesti
prirodnosti te zahteve, da so bile prepri-
čane, da morajo zmagati pa bodi kakor
koli, še več: delile in cepile so se celo po
stanovih in gospodarskih vidikih ter niso
spoznale, da navzlic gospodarsko skraj-
no težkim časom še vedno prevladujejo in
zmagujejo v našem narodu politična ge-
sla. In tako je prišlo, da je zmagala po-
log separatističnih strank edino še radi-
kalna. Naši slovenski volilci so se opre-
delili kar najbolj separatistično, kajti
boj med našimi strankami in trnasto za-
slepjenost nekaterih voditeljev, sta si
jih zmedla tako, da si že niso mogli več
ohraniti prave razsodnosti. Ker smo pre-
majhen narod, se ne zavedamo odgovor-
nosti in onih posledic, ki jih mora nujno
imeti izid volitev. Slišali smo celo že
trditev, da smo Slovenci politično zelo
zreli, ker imamo kar deset strank ob vsa-
kih volitvah. Pravilno pravi vsenč profesor
Pitamic (v »Novi Evropici«): Boj
med našimi strankami je večkrat tragi-
komedija z nepričakovanim tragičnim
koncem za naš narod. — Tudi pri teh vo-

in če pokrajinsko politično društvo dose-
že s svojim delom, da ne bomo vsi sku-
paj karikatura še 10 ali 20 let, ampak če
se skrči ta doba na samo par let, pridobi-
lo si bo društvo po mojem mnenju naj-
manj večjo zaslugo nego s še tako čast-
nim bližnjim formalnim volilnim uspe-
hom. Novo politično društvo v zasledova-
nju svojih velikih ciljev po mojem mne-
nju danes še ne more apelirati na odloči-
tev z volilnimi kroglicami. To naj store
kandidati novih strank, ki navadno malo
znajo in malo delajo, pa zato žele še mno-
go postati in imajo pri današnjem razpo-
loženju množice tudi še največ šans.

Ravno nasprotni značaj naj bi imelo
naše politično društvo in njegovi delavci.
Vstopijo naj v vodstvo oni, ki imajo naj-
več skušnje in najširše obzorje v splošni
politiki naroda, ki delujejo javno iz pa-
triotizma in ne želijo na ognjišču veli-
kih gesel kuhati svojo juho. Vodstvo
društva bodi v rokah mož večakov in
patriotov, ki bodo v vseh pereh vpra-
šanjih z razlogi vred svojo vplivno besedo
poločili na tehtnico in tako obvarovali
vsaj v temeljnih vprašanjih narod pred
tratenjem časa in energije z letanjem za
demagogi in eksploatorji mariborske
pokrajine. Ta vpliv si bode društvo pri-
dobilo še le sčasoma in če bode koncep-
cija njegovega programa v prvih počet-
kih prvovrstna in temeljita in vodstvo
zaupano možem, ki bodo možje duha in
dejanja in prepričanja.

Društvo si bode pač samo ustvarilo
svojo orijentacijo v vseh načelnih vpraša-
njih. Gotovo se bode moralo v prvi
vrsti odločiti tudi glede vprašanja, ali
naj bode v ti pokrajini še naprej alfa in
omega današnjim razmeram ne odgovar-
jajoča borba klerikalcev in liberalcev.
Razmere te pokrajine so posebne in je
treba pokrajini v njenih zadevah tudi
lastne politike. Če bi glede društva ne
moglo priti v naprej do edinosti v tem o-
ziru, bi bilo škoda ga sploh ustanoviti,
in bi si jaz v takem slučaju še premislil,
ali sploh skličem ustanoviti njegov zbor.

Za pokrajino je velike vrednosti, da je
pridobila v novih razmerah mnogo tisoč
novih eksistenc, odličnih po svoji pridno-
sti in po svoji kulturi.

Društvo bode pa vendar moralo raz-
ločevati med enim, ki ne kažejo interesa
na novi ožji domačiji, in onimi, ki so pri-
pravljeni za njen napredek kaj žrtvovati.
Razume se, da moramo biti veseli, da
je v današnjih težkih časih najti mnogo
odločnih nacionalnih ljudi, ki so zoper
izredni položaj pripravljene z izrednimi
sredstvi nastopiti in pri tem sami sebe
žrtvovati.

Politično društvo naj bi pa varovalo
v vsakem oziru svojo neodvisnost.

Da se bančne in druge interesne grupo
skušajo v neurejenih razmerah polastiti
tudi političnega vpliva, ni čudno. Politič-
no društvo mora pa ostati nevezano na
vse strani in se rajši omejiti na bore do-
hodke članskih prispevkov, nego tlačniti
komurkoli.

litvah smo se borili za politično osamo-
svojitev in odklonili gospodarsko-upravno
samostojnost, z drugimi besedami: ve-
čina naroda se je izrekla zato, da dobimo
zedinjeno Slovenijo z lastno zakonodajo,
odklonila pa je, da bi bili dve oblasti. In
voditelji si domišljujejo, da so s tem re-
šili Slovenijo.

Mirno in trezno pa si poskusimo pred-
stavljati bodoči razvoj!

Če pride navzlic volji slovenskih volil-
cev do Jugoslavije, po tem obdržimo Slo-
venci vse one posebnosti, ki smo jih imeli
doslej, jih obdržimo in jih razvijamo da-
lje: naše šolstvo, kulturo, zlasti literatu-
ro. V okvirju centralne politične državne
organizacije mora ostati v Jugoslaviji
še dovolj prostora za razmah slovenske
individualnosti.

Kakor hitro pa se postavi proti Jugo-
slaviji s podporo naših ljudi Velika Sr-
bija, je s tem podana sigurna garancija,
da se mora ves narod posrbiti. Res je,
Jugoslavija je mogoča čez noč, Velika
Srbija pa rabi še desetletja, morda celo
nekaj generacij. Priznamo to. Vemo pa,
da se določi smer temu razvoju že v naj-
bližji bodočnosti. Stranke, ki jih drže na-
še avtonomistične struje na krmilu, bodo
pač delale strankarsko-politične konce-
sije zato, da bodo tem bolj nemoteno de-
lovale v svojo od začetka začrtno smer.
Iz istih motivov, iz katerih so se naši se-
paratisti in avtonomisti borili proti jugo-
slavstvu, iz istih motivov se moramo

Brez ozira na orijentacijo nasproti ob-
stoječim političnim smerem, naj si politi-
čno društvo za mariborsko oblast zapiše
v svoj delovni program borbo zoper ne-
gativizem in pesimizem, ki zadnja leta
razjeda telo našega naroda. Zdi se mi,
da naš narod boleha na nevarni bolezni,
da vsak pojav svojega lastnega življenja
sprejme z razupanjem. Trudimo se nar-
avnost verjeti, da je pri nas vse naj-
slabše, da smo povsod goljufani, zape-
ljani, izrabljeni, izsesavani. Zahtevamo,
da nam pride čudežna pomoč zdej iz Beo-
grad, zdej iz Ljubljane, od vlade, od Sr-
bov ali pa od Narodne banke. Bog varuj,
da bi vas kdo opozoril na one dni, ko ni
bilo pomoči niti od Dunaja, niti od Grad-
ca, pa smo se sami na sebe zanesli, upali
in verjeli in skromno pa sigurno napre-
dovali.

Izvamem tu razumljivo borbo za
vsakdanji kruh, ki je legitimna pri delav-
cu kakor uradniku. Ločim tudi kritici-
zem, ki ne drvi slepo za lepimi gesli, ven-
dar je pa skrajni čas pobijati narodni pe-
simizem. Celó može v aktivni upravni
službi zalotiti lahko, zlasti pri steklenič-
vina in v neizbrani družbi, v zabavljanju
zoper one, katerim služijo. Politično dru-
štvo mora hoditi na rednih sestankih svo-
jih okrajnih odborov ali v oblastnih kon-
ferencah zlasti inteligentnejše in mlajše
članstvo šolati v pogledih na svet, na do-
movino, na narod.

Tudi nasprotniku skušiti priznati kaj
dobrega, tudi sebe podvreči kritiki, vzbujati
pa v narodu sploh optimizem, je v
današnjih razmerah etična potreba. Ker
rinemo sicer v negotovost, narodno hi-
ranje in morebiti v smrt.

To je po mojem mnenju velik razlog,
da si društvo zasnuje začetek svojega de-
la ne v mehaničnem pridobivanju članov
z obljubami ali celo ugodnostmi za član-
stvo, ampak da si ustvari dober delovni
program in zagotovi dobro vodstvo v cen-
trali in v okrajih. Da se v nobenem oziru
ne prenačimo, naj o teh mojih neobvez-
nih navodilih javnost sama temeljito so-
di. Morebitne razprave v časopisju naj
razčistijo, kar bi še ne bilo jasno. Načel-
ni taktični pomisleki in izjave glede pri-
pravljenosti za sodelovanje v društvu
naj se javijo predsedniku pripravljalne-
ga odbora, predno stori daljne korake za
sklicanje ustanovnega občnega zbora.

Dr. Vekošlav Kukovec.

Javne kulturne naprave v
Mariboru.

- ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Kazniško
poslopje (Slomškov trg), odprta vsak dan
od 9. do 13. ure.
- LJUDSKA KNJIŽNICA, Narodni
dom I. nadstropje, odprta ob nedeljah od
10.—11. ure in ob četrkih od 18.—
20. ure, mladinski oddelek ob sobotah
od 18.—19. ure.
- MESTNI MUZEJ, Čankarjeva ulica,
odprt vsako nedeljo od 10.—12. ure. —
Vstopnina 1 dinar.

mi boriti zanje, kajti z najhujšim vpit-
jem po politični samostojnosti so že sko-
raj napravili to samostojnost. Motivi, ki
so bili še merodajni za Prešernovo nas-
protovanje proti Vrazovemu ilirizmu, za
Levstikov nastop proti novoilirizmu, češ
potem odbijemo in izločimo vse sloven-
sko ljudstvo, ki se rajši oprime tujega
jezika in oklene tujega naroda kakor da
bi se priučilo srbohrvaščine, veljajo pač
za Slovence, ki so ostali izven okvirov
naše države. Ti so vredni da jih ne odbi-
jamo, zaslužijo pa tudi, da se politično
ujedimimo, da jim bomo trdna opora v
uri odločitve... Tudi iz tega vidika mo-
remo torej biti le za eno politično telo s
trema jezikovno-kulturnimi oddelki in ne
moremo odobravati ne razcepljenosti in
raztrganosti politične moči kakor tudi ne
posrbhrvačenja našega slovenskega
dela.

Naši ljudje naj se posvetijo rešenemu
delu, odpravijo upravne birokratske ne-
dostatke, poženejo zloglasno srbsko poro-
dico, ki je tašča vse nevolje, ter skrbijo,
da se ves narod prerodi v jugoslovans-
tvo, da gremo tako svoji lepši dobi na-
sproti. Na vsak način pa so lahko mirni
naši nacionalisti, naši borci za jugoslo-
vansko idejo; kajti kazalec bodočnosti
more iti mimo njih samo v hipernacio-
nalizem, v popolno politično in kulturno
edinstvo.

I. Z.:
**Brez obrtno - nadalje-
valnih šol?**

V trenutku, ko so se odpirale duri na-
še s toliko požrtvovalnostjo industrijskih
in obrtnih krogov ustvarjene Obrtno-in-
dustrijske izložbe, me je opozoril prija-
telj-obrtnik na zopetno nevarnost, ki pre-
ti od strani državne uprave našim obrtno-
nadaljevalnim šolam.

Zapreti jih hočejo, ker baje ni sred-
stev za nje. Da, ti slovenski obrtnik si
res revna para! Za vse se najde sred-
stev, milijone požrejo volitve, po vseh
koneh in krajih se troši venomer denar,
le gladnemu uradništvu in uka-potrebne-
mu obrtništvu ga ne privoščijo.

Proračuni naših obrtno nadaljevalnih
šol izkazujejo skoraj brez izjeme pri-
manjkljaje.

V proračunu vseh slovenskih obrtno
nadaljevalnih šol, za katere bi naj po za-
konu država prispevala dve tretjini, je
predvidena svota okroglo 2 milijonov
kron, prispevek države bi naj znašal cir-
ka 1 in četrt mil. kron. Namesto tega zne-
ska so dobile slovenske obrtno-nadalje-
šole borih par tisoč kron, kar zadošča
z ozirom na vsestransko draginjo menda
komaj za šolske potreščine.

Vkljub temu so se te šole ob vsega po-
znanja vredni uvidevnosti naše trgovske
in obrtne zbornice z požrtvovalnostjo uk-
teljstva ter posameznih obrtniških orga-
nizacij vzdržale, vzdržale so se v nadi, da
bode nam morda sčasoma vendarle po-
stal Beograd bolj naklonjen.

Preti nam pa ravno nasprotno: So te
drobtinice iz naših krvavih davčnih iz-
ljev nam nameravajo odjesti, vzeti nam
hočejo še ta majhen košček napredka, ki
terelega smo se, zavedajoč se potrebe in
pomena, oklepali.

Obrtno nadaljevalne šole so namenje-
ne našim vajencem in slednjič vseeno
narodnemu gospodarstvu. Naš naraščaj
prihaja v rokodelstvo večinoma iz 3.-4.
razrednih ljudskih šol. Že iz tega varo-
mu je pouk v obrtnih šolah neobhodno
potraben, vsaj se vendar že vsak najpri-
prostejši podeželski obrtnik zaveda, da
s samo ljudsko-šolsko izobrazbo v da-
našnjem konkurenčnem boju ne more iz-
hajati. Predmeti, ki se uče v naših obrtno
nadaljevalnih šolah, so pa taki, da z nji-
mi količkaj priden obrtnik lahko vzdr-
žuje konkurenco, ti predmeti so bredvom-
no in neobhodno potrebni predpogoji za
napredek in uspeh.

S samim ročnim delom tudi obrtnik
ne more izhajati; mora se otresti zasu-
reljih navad in načel in se mora nagibati
vzledom zmogljivejših, ter po poti napred-
ka strmeti za socialnim in gospodar-
skim zboljšanjem svojega stališča. Samo-
strokovne šole in kjer takih ni, obrtno-
nadaljevalne šole morejo vajencu nuditi
in spopolniti teoretično znanje. Pogledimo,
kako razvito je obrtno šolstvo pri naših
sosedih Avstrijcih in Nemcih. Skoraj
vsaka zadruga ima svojo strokovno šo-
lo, po deželi je vse polno obrtno nadalje-
valnih šol in menda se še nikomur ni sa-
njalo, da bi naj te šole prenehale radi po-
manjkanja sredstev.

Skrb industrije in obrtništvu mora bi-
ti, da naraščaj pripravi za svoj poklic.
Le iz zdravega obrtnega naraščaja bode
črpala industrija svoje kvalificirane
moči.

Od zahteve za ohranitev obrtno na-
daljevalnih šol ne smemo popustiti, do-
kler pa so razmere take, da se nas na eni
strani izžema, na drugi strani pa prezira,
iščimo sredstva v samopomoči. Če žo
država skrbi za srednje in trgovske šole,
če se s polno paro pomaga kmetijskim
in drugim šolam — ne zavidamo jih —
vendar zahtevamo tudi mi isto pravič-
nost in zakličimo v trenutku, ko kažemo
na razstavi javnosti svoje znanje, spret-
nost in napredek, na ves glas:

**Ne jemljite nam obrtno-nadaljevalnih
šol!**

Oglejte si
Industrij-obrtno izložbo
v Mariboru!
(Od 15. do 26. avgusta.)

Dnevna kronika.

— **Kompromis med Nemci in Slovenci** v Lutvercih. V Lutvercih v Apaški kotlini je prišlo do kompromisa med Nemci in Slovenci, tako da se občinske volitve sploh niso vršile. Na podlagi sporazuma je pripadlo Nemcem 5 odbornikov, Slovincem pa sta pripadala 2. Za župana je bil izbran Nемец Simentsch (Simenčič), prvi svetovalec je Nемец, drugi pa Slovenec.

— **Mladost v Ptujju**, v dvorani Narodnega doma vprizori Klub naprednih slov. akademikov v Celju v soboto dne 25. avg. tl. ob 20. uri. Vabimo cenjeno narodno občinstvo v Ptujju, da se polnoštevilno udeleži predstave. — Odbor.

— **34. velika skupščina »Družbe sv. Cirila in Metod«** se vrši letos dne 8. septembra v Ptujju.

— **Izseljeniški komisariat v Zagrebu** objavlja: Konzulat Srbov, Hrvatov in Slovencev v Limi (Peru) sporoča, da dobiva v zadnjem času iz naših krajev veliko število nepravilno sestavljenih in nelegaliziranih prošelj, v katerih se prosi za privatno-pravno zaščito naših izseljencev. Z ozirom na nepravilnost teh prošelj, jih mora konzulat vračati prosiščem. Zaradi tega se opozarjajo zainteresirani, naj se v slučaju potrebe ne obračajo neposredno na imenovani konzulat, temveč na Izseljeniški komisariat (Zagreba, Kamenita ulica 15), ki jim bo dal vsa potrebna navodila ter poslal potrebne tiskovine itd., da bodo mogli čimprej doseči rešitev svojih prošelj.

— **Pozor industrijalci in trgovci!** Legitimacije za VI. vzorčni velesejm v Pragi dobite pri Čehoslovaškem konzulatu, Ljubljana, Breg 8 in Aloma Company, d. o. z. Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

— **Odredba glede inozemskih vžigalic.** Uprava državnih monopolov poziva glasom Uradnega lista št. 71 ex 1923 vse trgovce z vžigalicami, da se imajo vsled prepovedanega uvoza vžigalice razprodati do 31. decembra tl. vse vžigalice inozemskega izvora. Ako se bodo po preteku tega roka še našle v kaki trgovini inozemske vžigalice, se iste kot vtihotapljeno blago odvajajo, na kar se opozarjajo vsi prizadeti trgovci.

— **Nova planiška cesta Solčava - Koprivna - Črna.** Po nštevilnih obravnavah se nam je posrečilo doseči privoljenje za imenovanje alpske ceste v prvi vrsti po prizadevanju uglednega Korošca g. vsenč. prof. dr. Kušaja. Cesta pojde iz Solčave v Sav. dolino proti Sv. Duhu, od tam na greben proti Bistri. V Bistri prekoraci slame in pojde proti Koprivni in od tam na cesto proti Črni. Široka bo 8 m, speljana tudi za avtomobile ali cestno železnico. V vojaškem oziru bo zelo važna. Zdatna državna pomoč je zagotovljena; prispevati pa treba tudi drugim korporacijam in zasebnikom. Zato se obračamo do naših planincev s Planin. društvi, do obmejnih občin, imovitih zavodov in prosimo Solčavce in Korošce, naj prirejajo zbirke in zabave v prid cesti. Prispevke je pošiljati županstvu v Solčavo, na Koprivno in v Črno (Koroško). Pojasnjuje na vsa vprašanja častni občan imenovanih krajev g. un. prof. dr. Rado Kušej. Solčavci in Korošci na plan!

— **Oče in hči.** V Dolgošah stanuje nekak družina Čep, ki se bavi s popraviljanjem dežnikov. Razmere v družini niso ravno sijajne, ker ima veliko besedo moloh alkohol. Prepripi v hiši niso redki in skoraj nič nenavadnega. Tudi včeraj se bil tak dan. Hčerka Cecilija se je sprla z ostalimi člani družine ter nato v samomorilnem namenu izpila precejšnjo količino lizola. Rešilni oddelek je takoj prihitel na lice mesta, da bi ji prožil prvo pomoč ter jo odpejal v bolnico. Temu pa se je protivil njen oče, ki je hotel s silo prepričati pomoč rešilnega oddelka, češ, naj pogine ničvrednica. Z naporom so nečloveškega očeta premagali ter odpeljali nezavestno nesrečnico v bolnico, kjer so ji izpraznili želodec in je upati, da kmalu ozdravi.

— **Prvi svetovni luteranski konventit.** V nedeljo 19. tm. je pričel zborovati v Eisenachu v Nemčiji prvi svetovni luteranski konventit, katerega se se udeležili luteranski škofi iz celega sveta, celo iz Indije, Kitajske in Avstralije. Konventit se peča s raznimi vprašanji, tičočimi se luteranske cerkve ter z vprašanjem enotnega skupnega vodstva.

— **800 milijonov zlata pod morjem.** Svoje čas smo poročali o karambolu angleškega parnika »Egipt« s francoskim »Seine«, ob kateri priliki je utonil angleški parnik, ki je bil na potu v Indijo. Na njem je bilo za 800 milijonov funtov šterlingov zlata. Vsi poskusi, parnik najti, so bili dozdaj brez uspeha. Te dni pa je neko švedsko društvo podvzelo raziskovanje in našlo parnik 6 milj daleč strani od mesta, kjer je utonil. Društvo je takoj stopilo v pogajanja z lastniki parnika, ki so pristali na pogoje, pod kojimi hočejo Švedi dvigniti parnik in rešiti zlato. Z deli se prične takoj.

— **Londonški ameriški poslanik noče dati Radiču vizuma.** Iz Londona prihaja jo poročila, da se je Stjepan Radič oglasil na tamkajšnjem ameriškem poslaništvu z diplomatičnim potnim listom ter zaprosil za vizum, katerega mu pa poslanik ni hotel dati in steer z motivacijo, da je bil njegov diplomatski potni list izdan nepravilnim potom in se ga torej nima pravice posluževati.

— **»Živa« mumija.** Na svetu je vedno dovolj praznovernih ljudi, zlasti če se govori o mumijah. Mnogo jih veruje, da duša umrlega neprestano leta krog mumije. Tako je nedavno prišla v British Museum Angležinja, ki je iskala navštevte pri 1000 let stari mumiji. Izmišljala si je celo posebno ceremonijo. Trikrat je šla okoli mumije in opazovala je, kako se mumija giblje od desne na levo. Tolmačila si je to seveda tako, da je mumija oživela. Čuvar muzeja je to zadnjo nedeljo opazil in sklicana je bila anketa, ki naj stvar preišče. Izkazalo se je, da deske v tleh krog mumije niso bile stabilne in da so se upogibale pod nogami, vsled česar se je mumija pregibala. Kakor videti, ljudje še vedno ne bodo nehali verovati v »misterije«.

— **50-letnica združenja Pešte z Budimom** so slavili v Budimpešti 19. tm. z otvoritvo velike industrijske izložbe.

— **Pametna odredba turške vlade.** Angorska vlada je glasom poročila sarajevske »Pravde« sklenila obrazovati posebno sodišče, ki naj bi pazilo nad delovanjem ministrov in poslancev ter jih kaznovalo za vsako pregreško, storjeno napram narodu in državi. Poslanec ali minister, ki bi izrabljaj svoj položaj v osebnosti ali sploh druge nečedne namene, bi prišel pred to vrhovno državno politično sodišče, ki bi mu sodilo ter ga obsodilo in kaznovalo. Pa naj še kdo reče, da so Turki neciviliziran narod! Tako sodišče bi bilo krvavo potrebno tudi v vseh ostalih državah, osobito pa še v Jugoslaviji. Toda pri nas še nismo tako napredni kakor so v — Turčiji.

Dopisi.

Iz Slovenskih gor. (Huda ura na deželi.) Trepotali smo, da se nam je mozeg krčil in trepetala je z nami vsa priroda in nje letošnja bujna rast, ko se je pred zadnjo soboto večer nebo skoro hipno zagrnilo s težkimi oblaki po neznosni vročini. Grom je bobnel, da se je tresel hrib in dol, bliski so skakali iz oblaka v oblak, kakor bi razjarjene žareče stružne kače švigale iz grma v grm v sanjavnem večernem mraku. Tu in tam žareča rogljasta črta na zemljo, kakor bi nebo blažilo in popuščalo svoj prenapeti srd nad onemoglim grešnim svetom, kateri v dušnem in srčnem trepetu spokoren v ničevem prahu pod njimi drhti. Huda ura! Kje si junak, ki bi te ne pretresla ta ravno tako veličastna, kakor strahotna prirodna prikazen! Mi pa se pod njeno lepoto in pod njeno strahoto kregamo in prepričamo in mrzimo in sovražimo in si grešimo in mračimo in zastrupljamo si ceer lepo življenje, mesto, da bi povsje njali svojega duha v skrivnosti božjega stvarstva, prirodnih čud in še divili, zdravili in krepili ob njih čarobnem veličanstvu! Bratje, v kolo se vstopimo, vsi podajmo si roke! — teh kratkih uric, ki so nam odmerjene v življenju! Nikar si ne ustvarjamo še sami hude ure — ki pa je le strašna, a prazna vsake lepote! ... Huda ura! Že padajo prve debele kaplje, soproga stoji pri oknu in motri prirodno valovanje liki Franklinu, ko je s ključem na vrvič izvajal električne iskre grozečim oblakom. »Jesus Marija« — vzklikne, ko vidi padati prve ledene bombe — točo — na nežno oskrbljen vrt. Otrok se oglasi: »Mama, saj nimamo njive, da bi nam jo toča pobila.« Resno motreči obraz očeta opozori otroka, da Bo-

gec tepejo s točo vse, če imajo njive al' pa ne, ker bo kruh dražji. Otrok se resno zamisli in strahoma zre skozi rosko okno. Hvala Bogu — hudiču pa figo — kakor reče popotnik z rešpetlinom iz Slovenskih gor. — toča je padala — debela — težka, a ni napravila pri nas zadatne škode, ker je bila redka in v gostem dežju. Juhej! — gospod urednik — dobra letina se razvija naprej, samo jesenskega deževja nas bog obvaruj! »Iz oblaka udri tresk, v strah sosesk« — se je hujše baje občutilo v Lučanah, kjer se je huda ura jela zbirati, razstrla je še svoje uničevalne kreljuti precej ostro, a ne uničevalno nad Špičnik, St. Jur. Zgornjo Svečino, porbrusila si je krila še precej ob Staro gor. v St. Ilju (seveda tudi ni prizanesla občeznanemu gostoljubnemu gospodu Talerju), pa si je polagoma ohlajala svojo jezo severno Slovenskih gor. in jo nekje izlila pri Sveti Ani. Bič z neba se je hudo vihnel, a ni preveč udaril. Živimo, gospod urednik.

Na Ptujski gori pridedi Ptujška podružnica mariborskega dramatičnega društva s sodelovanjem »Izobraževalnega društva na Ptujski gori« v nedeljo 26. tm. ob 14. uri pop. L. Thomanova komediju »Lokalna železnica«. Ob lepem vremenu se bo igrala na prostem pred Klemenčičovo gostilno, drugače pa v šoli. Po igri se vrši na prostornem trgu velika veselica s pestro prosto zabavo. Svira godba iz Maribora, domači pevski oktet pa nastopi z izbranimi točkami. Skrbelo se bo, da bodo gostje dobro postreženi z izvrstnim haložanom in pristnimi »gibanicami«. Ker gre dobiček v kulturno namene, upamo, da zavedno občinstvo v čim večjem številu poseti našo prireditev ter tako dokumentira svoje zanimanje za naše Halože, ki so do danes — žalibog vsled mladenosti merodajnih faktorjev in našega razumnštva — v kulturnem oziru v skrajno žalostnem položaju. Železniške zveze iz Maribora in Ptujja so zelo ugodne. Storitve vsi svojo narodno dolžnost in upoštevajte naš poziv!

Iz Ljutomera. Dne 11. tm. nas je skupina tukaj živečih ruskih beguncev presenetila s predstavo Čehove igre »Striček Vanja«. Dasi so igrali v ruščini, vendar se je njih igra silno dojmila občinstva, ki je napolnilo Strasserjevo dvorano kljub kudi vročini. Igrali so sijajno in človek bi ne verjel, da je mogoče, z diletantni doseči kaj tako dovršenega. Vsak igralec se je v svojo vlogo res vživel in jo izpill do zadnje malenkosti. Od tod tista ubranost, ki je dihala iz vsakega prizora in ki je merilo vsakega dobrega ansambla. To je v prvi vrsti zasluga režiserja g. Ginkulova. Vsi igralci so dali svoje najboljšje; posebno ga. Ginkulova je položila v svojo igro toliko tople čustvenosti, da je zadivila gledalce. V zadnjem dejanju je bila na vrhuncu ter je tako primerno zaključila to dramo resignacije iz molčečega trpljenja. Hvaležno občinstvo tudi ni štedilo s priznanjem. Obakrat je bil moralni uspeh velik, lep pa tudi gmotni v korist »Sokolac«. Kakor slišimo, želi ta skupina gostovati v Ormožu, M. Soboti itd. Mi jih moremo le najiskrenejše priporočati.

Sokolstvo.

O Odbor sokolskega društva v Mariboru vabi vse brate in sestre, da se udeleže celodnevne izleta k Mariborski koči v nedeljo, dne 26. tm. Zbirališče točno ob 5. uri zjutraj pred Narodnim domom. Udeležba v civilu z društvenim znakom. Povratek je na Ruško kočjo in od tu v Ruše z večernim vlakom v Maribor. Ker je to letos poslednji izlet, je želeti čimštevilnejše udeležbo. Zdravo! — Odbor.

O Načelstvo Kola jahačev ima v četrtek 23. tm. ob 20. uri sejo v restavraciji v Narodnem domu in se vsi člani načelstva tem potom vabijo k udeležbi. Zdravo! Načelnik.

Sport.

ISŠK Maribor. Opozarja se vse igralce prvega in rezervnega moštva, da so trainingi redno vsako sredo in petek zvečer. Vsak igralec se ima stih udeleževati in ne sme neopravičeno nikdo izostati. — Klubovo predsedstvo.

Prvenstvo dirke. Gospodje delegatje tukajšnjih kolesarskih društev se pripravljajo, da se danes, to je v četrtek 23. avg. ob 20. uri — v hotelu »Stara pivarna« — točno zberejo k skupni seji. Program: določbe za prvenstvo.

Arheološke najdbe na Murskem polju.

Pri napravi železniškega nasipa nove železnice Murska Sobota — Ljutomer so pri Veržeju delavci blizu 1 m globoko v zemlji zadeli na mrliče in ostanke starega zidovja. Najdišče se nahaja na poljskih parcelah imenovanih »Meka« in »pri križu«, ker stoji tam ob veliki cesti velik lesen križ. O najdbi je obvestil »Zgodovinsko društvo« v Mariboru g. župan v Veržeju Fr. Sršen in društveni predsednik, prof. Fr. Kovačič si je prošil teden ogledal izkopine. Žalibog je obvestilo došlo nekoliko prepozno, ker so med tem že končali z izkopavanjem zemlje za nasip. Najdene predmete so delavci deloma razbili, deloma raznosili na vse strani. Po dobroti g. inženj. Fugina, župana Sršena in poslovođa Slavka Vidmarja so se še dobili vsaj nekateri predmeti za muzej. Prof. Kovačič je za poskus dal kopati še na nekaterih krajih. Iz ohranjenih predmetov in ostankov v zemlji se je dalo ugotoviti sledeče: 1. na torišču bodočega kolodvora veržejskega je stalo neko rimsko poslopje, ki je do temelja porušeno in ga je vničil požar — gotovo ob času barbarških napadov; 2. na ruševinah rimskega poslopja so bili staroslovenski grobovi, kar spričujejo najdeni brončeni obročki z zapognjenimi koncem v podobi črke S in okrasni na lončenih črepih. 3. Nekateri sledovi kažejo celo na pred-rimsko naselbino na tem prostoru. 4. Vmes so se našle tudi romske kosti in nekaj komadov ostrog in drugega orožja, znak, da so tu bili pokopani tudi bojevnik, padli v neki bitki, morda ob času Krucev. Najdene lobanje so delavci žalibog razbili in je tako antropologom nemogoče, določiti raso pokopanih mrličev. Nekoliko dalje od kolodvorskega prostora so v bližini vasi Banovci našli veliko žaro s pepelom, ki so jo pa delavci tudi razbili in črepiče pokopali v železniški nasip. Tik ob glavnem najdišču je njiva posestnika Cimermana, imenovana »Gomila«. Nekoliko vzbočena tla dajo slutiti, da je tu res nekaj bila večja gomila, ki so jo že zdavna razkopali, ker je delala napotje na njivi. Pri poskusnem kopanju se je 1 m do 1 1/2 m našlo v zemlji brez vsakega reda debelo zidno kametje, peščeneč in lapor, ki so ga semikaj zvonili najbrž iz Ljutomerskih gor. Ker v bližini ni takega kamjenja. Ob najdišču gre velika cesta iz Medjimurja proti Radgoni, tudi ta cesta je rimskega izvora. Baš tu, kjer je stala rimska postojanka, se odcepi od glavne ceste občinska cesta proti Banovcem, ki pa s svojo širino kaže, da je bila tu nekaj prava velika cesta, najbrž tudi v rimski dobi.

Bodoči rodovi naj torej vedo, da bi stal bodoči veržejski kolodvor v pravem pomenu na grobovih predrimske, rimske in staroslovenske kulture. V ljudski tradiciji se je ohranil še nekaj medel spomin, da je tu nekaj »nekaj bil«. Ker so ljudje imeli nekak tajnistven strah pred tem prostorom in pripovedovali o ponočnih procesijah ljudi brez glave. Zistematično izkopavanje bi še marsikaj spravilo na dan, žal, da je to v sedanjih draginjah »Zg. društvu« pri njegovih ptičih sredstvih nemogoče, tem bolj, ker so na kolodvorskem prostoru že nametane debele plasti zemlje. Te najdbe so tem večje važnosti, ker se je doslej na Murskem polju našlo primeroma malo rimskih in staroslovenskih starih. — Naš urad za čuvanje starinskih spomenikov bo pa moral v slučaju enakih del dati natančna navodila poslujočemu osebju, da se ne bodo vandalsko vničevali predmeti, ki so za historične vede neprecenljive vrednosti. »Zg. dr.« je sicer že spomladi zaprosilo okrajno glavarstvo v Ljutomeru, naj opozori na morebitne najdbe, vendar prvatno društvo ne more imeti toliko ingerence kakor javni urad. Našemu razumnštvu pa je tudi priporočati nekoliko več zanimanja za arheološke stvari.

Pogajanja za trgovinsko pogodbo z Avstrijo.

Beograd, 21. avgusta. (Izv.) Šef oddeljenja ministrstva trgovine in industrije g. dr. Milan Todorović je odpotoval na Dunaj, kjer se bo sestel z avstrijskim trgovinskim ministrom, s katerim bo razpravljaj o uvedbi pogajanj v svrhu sklepa stalne trgovske pogodbe med Avstrijo in našo državo.

Pomen industrijsko-vzorčne izložbe za kmečko ljudstvo.

Kakor znano, se vrši v Mariboru še do 26. avgusta, to je do nedelje Industr-obrtna vzorčna izložba, združena z vrtnar-sko, vinski in umetniško razstavo, ki ni samo velike važnosti za obrtnike in indu-strije, ampak tudi za našega kmeta. Po-leg industrijskih in obrtniških izdelkov bo našel vsak obiskovalec predmete ki ga posebej zanimajo. Opozoriti hočemo le na za naše kmečko ljudstvo najvažnej-še oddelke.

Naše gospodinje bo gotovo najbolj zanimal vrtnarski oddelek, v katerem so poleg raznih cvetic razstavljeni tudi drugi vrtni pridelki. Ne toliko razstav-ljeni pridelki, kakor semena teh pri-delkov, ki so res prvovrstni, so važna za naše gospodinje. Tam najde vsaka go-spodinja vse, kar je za gospodinjstvo na deželi važno. Od ogromnih buč, do navad-ne čebule, kumarce, paradižnike, salato, itd., pa tudi semena najrazličnejših cvet-lic, ki so kras vsake hiše. Zato naj bi no-bena gospodinja ne zamudila in si raz-stavo sigurno ogledala.

Pa tudi skrbni gospodar pride na svoj račun. Na razstavi najde vse orodje in stroje, ki so potrebni za umno in racijo-nalno gospodarstvo. Od navadne kose in srpa do najmoderneje mlatilnice. Več oddelkov poljedelskih strojev, na ročni in strojni pogon, raznovrstne pluge za dolino in hrib, brane, keplji, in sploh vse, kar je za obdelovanje polja potrebno, je na razstavi zastopano. Sadjarje in vino-gradnike bo zanimala zlasti nova lična stiskalnica, ki rabi zelo malo prostora in je zelo po ceni, ker je popolnoma iz lesa, a vrši isto službo, kot pri nas običajne velikanske stiskalnice na drvo. V vrt-narskem oddelku je zastopana tudi sad-jereja in drevesnica. Tam lahko vsak sadjar vidi, kako se goje drevesca iz sad-nih pešk, ob enem pa tu izve, kje lahko dobi drevesne sadike.

Razstava vin iz naših krajev bo zani-mala vsakega vinogradnika. Namen raz-stave je, opozoriti na naše vina tuje vin-ske trgovce in krčmarje, da s tem dvigne konzum vina. Dolžnost vsakega vino-gradnika je, da si to razstavo ogleda ter sam pripomore k rešitvi vinske krize.

Poleg tega bo našel vsak kmetovalec med obrtnimi izdelki marsikaj, kar ga bo zanimalo, tako konjske opreme, različne vozove, motike, sekire, lopate, sekače itd. Nujno priporočamo vsakomur, da si raz-stavo, ki je odprta samo še do vključno nedelje, dne 26. avgusta, vsakdo ogleda in opozori na njo vse svoje prijatelje in znance. Obiskovalec razstave plačajo na železnici samo polovični voznji, če se izkažejo z legitimacijo, ki stane 20 dinar-jev in se dobi pri vseh denarnih zavodih in obrtnih društvih in zadržani ali pa se lahko naroči direktno pri upravi razsta-ve, Maribor, Cankarjeva ulica 5. Legiti-macija velja ob enem kot permanentna vstopnica, to je za ves čas razstave in ni treba plačati še posebne vstopnine. Zato vsi kmetičji z dežele, ogledajte si razstavo in opozorite na njo vse svoje prijatelje in znance.

Sprehodi po razstavi.

DELNIŠKA PIVARNA LAŠKO.

Pred nedavnim je otvorila svojo po-družnico v Mariboru Delniška pivarna Laško—Zalec, ki je s svojim prvovrstnim izdelkom kmalu zaslovela po vsej severni Sloveniji in Prekmurju, kjer je doslej obvladala trg s pivom po večini Götzova pivarna. Pivarna producira tri vrste pi-va, in sicer belo marčno, črno in kot spe-cijalitetu znanega porterja, ki si povsod pridobiva srca ljubiteljev dobrega piva. Tudi na mariborski razstavi ima podjetje svoj lastni paviljon, kjer toči svoj pride-lek. Mariborska podružnica oskrbuje z »laškim« pivom predvsem Maribor z o-kolico, jako veliko piva pa gre v Prek-murje in na Ptujsko polje. O kakovosti piva, ki je že davno doseglo predvojno kvaliteto, se lahko prepriča vsak obisko-valec razstave sam. Da gre pivo bolj v slast, skrbi restavrater Narodnega doma g. Šober s svojim prvovrstnim sočnim golašem, ki ga kuha v paviljonu delni-ške pivarne Laško.

MARKO NERAT.

trgovina gumijevih izdelkov, Maribor,
Slovenska ulica 12.

Med izdelke, kojih fabrikacijo doma še zelo pogrešamo, spadajo nedvomno gu-mijevi izdelki in smo v tem oziru še zelo odvisni od inozemstva. Edini specialni trgovec z gumijevimi izdelki v Mariboru je g. Marko Nerat, Slovenska ulica 12. V zalogi ima vse gumijeve predmete od najnavadnejše gumijeve kroglice do najmodernejših in najnovejših gumijevih kotačev za avtomobile in kolesa, gumije-ve plašče, razne gumijeve izolacije, po-trebščine za ambuladorije, bolnice, lekar-ne, šole in gospodinske potrebščine, o-tročje igrače itd. ter sploh vse v to stroko spadajoče izdelke. Obiskovalec razstave opozarjamo na njegovo stojnico, objekt A, oddelek V.

IVAN PAHOR,

prazarna ječmenove kave, Maribor,
Vrtna ulica 8.

Med nova mariborska podjetja, ki so nastala v Mariboru po preobratu, spada prazarna ječmenove kave Ivo Pahor. Prej smo ječmenovo kavo večinoma do-bavljali iz inozemstva, zlasti iz Češke. Prazarna Ivo Pahor odgovarja po svo-jem ustroji vsem modernim zahtevam ter je tudi njen izdelek na znano dobrem glasu. Svoj paviljon ima na razstavi v objektu A, oddelek VII, stojnica št. 120. Za izdelovanje ječmenove kave uporab-lja le domače žitne pridelke. Prazarna je urejena z najmodernejšimi stroji na e-lektrični pogon. Opozarjamo na podjetje vse trgovce, ki si bodo s Pahorjevo ječ-menovo kavo kmalu pridobili naklonje-nost vseh gospodinj.

JOSIP SULIČ.

čevlarski mojster, Maribor, Aleksandro-
va cesta 30.

Poleg mizarske stroke je med obrtniki najbolj razvita čevlarska stroke. V od-delku za čevljarje, objekt A, oddelek VIII, stojnica 161, je med drugimi raz-stavil svoje izdelke tudi g. Sulič, rojak iz Primorja, ki se je naselil v Mariboru še le po preobratu in je moral preromati ves križev pot, ki je čakal vsakega slo-venskega obrtnika v Mariboru, dokler si ni priboril s solidnim delom, strokov-nim znanjem in uspešno konkurenco trdnega stališča in primeren krog odje-malcev. Ta boj je čevlarski mojster Su-lič častno prestal. Razstavljeni izdelki pričajo, da se njegovo delo lahko meri z vsakim toli hvalisanim tujim izdelkom. Kot solidnega domačega obrtnika ga vsakomur toplo priporočamo.

JOSIP PAJTLER,

gačitelj živali, Pekre pri Limbušu.

Obrt, ki je pri nas skoraj popolnoma izumrla, je gačenje živali. Stari obrtniki so izumrli, naraščaja v tej stroki pa ni-mamo. Za Maribor in okolico je edini gačitelj živali g. Pajtler v Pekrah pri Limbušu. Svoje izdelke je razstavil na le-tošnji mariborski razstavi v objektu A, oddelek VII, stojnica št. 107. Nagačene živali, srne, petelina itd. pričajo, da je v svoji stroki izvežban in spreten, ter ga lahko vsakomur priporočamo. Poleg tega je postavil na veselilnem prostoru razstavišča po lastnem načrtu urejeno strelišče. Dočim se na takih streliščih strelja navadno na slike, je g. Pajtler uredil svoje strelišče tako, da stoji pred »lovcem« pravi srnjaki in kozli. Če ga zadene v »centrum«, se kozel zvrne, kakor da ga je v resnici zadela lovčeva krogla.

»HEUREKA«

električni toplovar, nova iznajdba.

Med nove iznajdbe, ki so na maribor-ski razstavi prvič razstavljene, spada električni toplovar, izum našega domači-na, g. Marka Nerata. Aparat je zelo eno-staven in se lahko uporablja pri vsakem električnem toku ne glede na visokost napetosti. Uporaba toka se vrši le, če je aparat v funkciji. Toka ne rabi več ka-kor navaden gladilnik, ima pa to pred-nost, da ne more nikdar zgoreti ali se pokvariti, razen če bi se s silo zlomil. Čim se spusti skozi kotliček, ki tvori največji del aparata, voda, je aparat v funkciji. S posebno kljuko se lahko regulira tako, da daje poljubno se-greto vodo, bodisi mlačno ali vrelo. Stro-kovnjaki se o iznajdbi celo pohvalno iz-ražajo ter označujejo izum kot najprak-

tičnejši in najcenejši toplovar. Aparat se brez stroškov lahko namesti povsod, kjer je voda in električni tok, ter je tako eno-staven, da lahko ž njim upravlja vsak otrok. Priporočamo občinstvu, da si ta novi domači izum pogleda na razstavi-šču objekt A, oddelek VI, stojnica 86 (na hodniku), kjer ga izumitelj praktično razkazuje.

Rudarstvo v Srbiji.

Pred kratkim je izšla kot priloga »Jugoslovenskega Lloydja« važna brošu-ra s zgornjim naslovom; iz nje posname-mo sledeče važne podatke.

Za rudarstvo so se začeli v Srbiji in-tenzivno zanimati še le od leta 1900 sem, ko so raziskavanja domačih in inozem-skih geologov dokazala, da spada Srbija s svojim rudnim blagom med najboga-tejše dežele sveta. V kratkem času so iz-sledili celo vrsto novih rudišč, oziroma so razširili obrat na že znanih rudnih krajih.

Omeniti hočemo le najvažnejša najdi-šča rdnega blaga:

1. Zlatonosna polja se nahajajo ob re-ki Pek-u, desnem pritoku Donave. »Srp-ski ispiraki in rudarski sindikat« je imel tukaj l. 1906 748 rudnih polj, v 1 toni ka-menja so izprali 20—260 g zlata in 115—1200 g srebra. Enake važnosti so nahaja-lišča zlata v rudniku Sv. Ane v Rusma-nu, Sv. Ignaciju ob Beli reki in v Timo-čki Vratarnici. 2. Svinec plavijo v znat-nih množinah na več krajih, sosebno slo-ve rudniki ob reki Drini med Krupnjem in Srebrenico po svojem srebrnosnem svincenem sijajniku, ki vsebuje visoko procentno množino svineca in srebra. Važ-na ležišča so še Kosmajski Rudnik, Ku-čajna med reko Mlavo in Tekom in Ka-pavnik ob reki Ibar. 3. Cinek se nahaja v vseh rudnikih, kjer leže svinčene rude; mestoma proizvajajo do 55% cinka. 4. Izredne važnosti so v Srbiji bakreni rud-niki okoli Majdanpeka in Bora v severo-vzhodnem delu Srbije; rudnik na Čuki Dulkanovi ob Boru, 10 km dolg in 2 km širok, spada sploh med najznamenitejša bakrena najdišča vsega sveta. Med vojno je bil ta rudnik pod vodo. Bakrene rude so izsledili še na mnogih drugih krajih. 5. Med Krupnjem in Zajčjo ob Drini se nahajajo važni rudniki antimonskega si-jajnika, iz katerega plavijo kovino anti-mon. — Pri Avali južno Beograda dobi-vajo živo srebro; pirit in grafit se naha-jata na Kapavniku in pri Majdan peku; mangan na Kapavniku; uvaževanja vre-dna so tudi srbska ležišča mramorja, li-tografskega kamenja, porcelanke, gipsa, magnezita in cementnega laporja.

Srbija je bogata tudi na železnih ru-dah. Na planini Kapavnik-u so ekspla-tirali železne rude že Rimljani; rjavi železovec in magnetovec sta najvažnejši rudi teh pokrajin. Znana rudišča železnih rud so še Rudnik južno Beograda, Maj-danpek in Dobra ob Donavi.

Izredne važnosti so premogovniki v Srbiji; poleg znamenitih ležišč prvovrst-nega premoga pri Dobri in na Miroč-planini se nahajajo bogati premogovniki pri Zajčaru, Rtuju in na Vrški Čuki. V Stari Srbiji in Macedoniji je istotako mnogo premogovnikov. Znana ležišča so Kriva Palanka, Kumanovo, Skoplje in Bitolj. Po mnenju merodajnih geologov bodo dala še najdišča v Stari Srbiji in Macedoniji okoli 700 milijonov ton pre-moga. Z naštetimi premogovniki pa še daleč nismo imenovali vseh srbskih le-žišč premoga. —

V zadnjih dveh desetletjih so se ošno-vala v Srbiji mnoga društva, ki so z domačim in tujim kapitalom delovala po uzoru naprednih držav na razširjenju rudarske industrije. Poleg tega je pod-pirala in še vedno podpira tudi država razvoj rudarstva. Iz navedenega razvidi-mo, da je v Srbiji toliko rdnega blaga na razpolago, predvsem železa, bakra in premoga, da bo dežela v nekaj desetlet-jih lahko čisto izpremenila svoje eko-nomsko lice in da bo postala poleg agrar-ne eminentno industrijska dežela, ki bo domače surovine sama predelavala in jih izvažala na svetovni trg kot industrijske fabrikate.

ČEVABČIČI, RAZNJIČI, GJULBAŠLIJE
srpski specialiteti peči če se i prodavati

: : na prostoru : :

☞ MARIBORSKE IZLOŽBE ☞

Šola in dom.

2. PRIPRAVA NA ŠOLO.

Kajpada tudi na šolo se je treba pri-praviti. Odkar je nadučitelj zadnjič ob šolskem popisovanju zapisal 6-letnega Zvonka v svoj uradni zvezek, ni nehal prositi mamice, naj mu gre kupiti tabli-co, kamenček, prvo berilo, računico itd., da bode pisal in se učil. Še celo v sanjah je videl prijaznega učitelja, kako ga nabi pisati na tablico i, u, ko pa se je zbudil, ni bilo nikjer ne učitelja ne tablice.

Sestrica mu Marica pa je poslala ma-mico, naj ji oskrbi papirja, da si bode na-vila svoje učne knjige za drugi razred, ravno takšno prošnjo je do mamice sta-vil Dragotin, ki pride letos v tretji raz-red. On je pripovedoval važno sestrici in bratcu, kako učitelj ne dovoli ničesar drugega pisati v učne knjige kakor sa-mo svoje ime in priimek.

»Veš Marica,« ji razlaga vneto bratec, »ogle vsakega lista v knjigi moraš zra-vnati, nobeden ne sme biti zapognjen, nam je naročil lani naš skrbni učitelj. Če je kje kaj načrčkano ali zamazano, se mora izradirati; vsak list mora biti sva-žen, kakor se spodobi za rednega otroka.«

Ker otroci niso nehali prositi in mole-dovati, jim je mati končno ustregla. Da-la jim je ovojnega papirja, a Zvonku je kupila vse zgoraj naštetih stvari ter po-vrh še gobico, škatljico, ravnilo in torbi-co. Veliko je morala plačati, s težavo je dala iz rok zadnji dinar, a kupila je ven-dar, saj se ji je dozdevalo, da je ta težava izdani denar prva naložena stvar-nica, ki hode nosila otrokom lepe obredni v obliki učenja.

Da ste mi videli Zvonka, s kakšnim veseljem je ogledoval tablico, listal po prvem berilu, odpiral in zapiral škatlji-co, dozdevalo se mu je, da je že učen, če to svojo pripravo samo gleda. Končno mu je Marica vso to pripravo razvstila po mizi, kazala je s prstom na njo ter je začela počasi in glasno prednašati po-sem, ki si jo je lani dobro zapomnil:

Berilo in računica,
Kamenček, goba, tablica,
Ravnalo, torba, škatljica,
To moje šolske stvari.

To moja je priprava,
Naj pridno z njih se učim, da
Jih vedno snažne obdržim
To moja skrb bo pravda!

O, tudi jaz znanj to pesem, vsakdo Dragotini ter ponovi z zvencem glasno celo kitico. Zvonko je gledal v sestrici in bratec odprtih ust. Zdelo sta se mu silno učena. To ni šala toliko basov zati v kitico ter jih naštevati brez mis-te do konca kakor očenaš!

S tiho radostjo jih je opazovala mati oči strani ter je pozneje pripovedovala možu o njihovem pomenku. Svetla iskra tajnega uranja je šinila v srce staršev. Morebiti se bode njihovim otrokom bolj-še godilo nego njima, ki morata v pota svojega obzara trdo delati ter si pritr-gati od ust, da kupita otrokom priprave za šolo.

Šola je pred durmi. Mali svet se pri-pravlja na njo, staremu pa se vračajo sladki spomini na mlade dneve svojih o-troških let.

Starši, netite in podpirajte v svojih malih veselje do šole. Vse kar jim kupite za šolo, je bogato naložena glavica za njihovo boljše prihodnost!

Izpred sodišča.

Izposojenega konja prodal.

Nek Fran Katz si je pred nekaj dnevi izposodil od posestnice Age Friedmann konja, da bi se peljal v mesto. Prišel v mesto, je konja prodal, denar pa zapravil. Sodišče mu je za to prisodilo eno leto težke ječe.

Ženska obleka mu najbolj prija.

Danes se je zagovarjal pred okrožnim sodiščem 36letni Matija Ahaj iz Vrhol radi raznih tatvin. Vse tatvine je izvršil na ta način, da je oblekel žensko obleko in tako obiskal svoje »izvoljenec«. Kra-del je večinoma ženske klobuke, obleka in perilo. Pred sodiščem se je zagovarjal, da mu ženska obleka najbolj prija in da jo za to najraje nosi. Ukradene predmete je vse zopet vrnil. Prisodili so mu 4 mes-eca težke ječe.

Mariborske vesti.

Maribor, 22. avgusta 1923.

PRIHOD FRANCOSKIH GOSTOV V MARIBOR.

Včeraj ob 13.34 je dospela s praškimi brzovlakom dvajsetčlanska ekspedicija geografskega društva v Lillu, ki je svoj letošnji izlet v tujino posvetila Sloveniji. Ekspedicijo vodi profesor katoliškega vseučilišča g. dr. Auguste Leman. Med člani so večinoma vseučiliščniki ter par uglednih inteligentov in dam iz Lilla. Na kolodvoru jih je sprejel v imenu tukajšnjega Cercle français g. prof. Gasperin, ki ih je potem vodil na »Industrijsko-obrtno vzorčno razstavo« in jim dajal pojasnila. Gostje so doma iz enega najbolj industrijskih krajev Francije, zato so si s tem večjo pozornostjo ogledovali vzorce naše industrije in obrti. Njihovi vtisi so bili laskavi za naše razstavljalce. Posebno so jih zadovoljili nekateri obrtni izdelki in s pohvalnimi besedami so se ločili od lepo aranžirane vrtnarske razstave tvrde »Vrte, Džamonja in dr. Pomisliti je treba, da je Francija dežela vzornega vrtnarstva in da je zlasti cvetličarstvo na visoki razvojni stopnji. Ugodni vtisi francoskih gostov, prihajajočih iz dežele stare civilizacije, naj bodo priznanje in bodrilo tako razstavljalcem kakor upravi!

Po ogledovanju razstave so se francoski izletniki podali v prostore Cercle français (državna gimnazija). Soba je bila lepo ozaljšana; zelenje in šopki cvetlic so ji dajali pristrčno intimno obeležje. Cercle français je priredil gostom in članom, ki so se zbrali v lepem številu, čajanko. S čajem in pecivom so jim strežile članice Cercle pod vodstvom gospe dr. Grassellijeve. Razvilo se je animirano kramljanje. V imenu Cercle je pozdravil naše prijatelje iz Lilla g. prof. Gasperin in naglašal, da vežje naš in francoski narod pristrčni stiki, ki jih je treba poglobljati in razširjati. Poklonil je g. prof. abbeju Lemanu darilo Cercle, ki je hkratu simboličen pozdrav slovenske zemlje: krasno vezani planinski album s šopkom nageljev in rožmarina. Zahvalil se mu je v lepih besedah g. prof. Leman in povdarjal, kakor predgovornik, potrebo ožjih stikov; spominjal se je skupnega dela na mirovni konferenci, čigar nadaljevanje boži zaveznitvo med slovansko in latinsko civilizacijo. H koncu se je spomnil tudi ruske emigracije, pozdravljajoč med domačimi gosti uvidno rusko emigrantko.

Po čajanki so gostje odšli v vinarsko šolo, kjer so se dali fotografirati. Nato so šli na Kalvarijo in si ogledali z lepe perspektive mariborsko okolico. Na povratku jih je g. ravnatelj Zmavc pogostil s čašo slovenske črnine. Gostje so se domneje zabavali in prepevali francoske pesmi, dočim so domačini zapeli slovenske.

Preočili so v hotelih »Zamorec« in »Merant«. Danes so se odpeljali z avtomobilom na Falo, a s popoldanskim vlakom krenejo v Rogasško Slatino. Na izletu v Falo jih je spremljal tudi g. profesor dr. Zelenik iz Ptuja. — Uverjeni smo, da jih je pristrčna dobrodošlica v obmejnem Mariboru razveselila in da bodo odnesli iz naše dežele najboljše vtise.

»Udarjaj po drugih, sebe hvali, potem pa basaj!«

(Odmev iz dežele.)

»Slov. Gospodar« vabi v svoji številki z dne 16. tm. naj gre vsakdo kupovat svoje šolske potrebščine v Cirilovo trgovino in pravi, da se tam vse najboljše in najcenejše kupi. S tem hoče reči, da je povsod drugod dražje in slabše, kar pa ne ustreza resnici. Tudi po drugih mariborskih slovenskih trgovinah s knjigami, papirjem, pisarniški potrebščinami itd. se prodaja vse po mogoče najnižjih cenah in sicer, kolikor jo je mogoče dobiti, najboljša roba. Tudi v teh se daje ob večjih naročilih po 5—10 odstotkov popusta. — »Gospodarjevo« čudno priporočanje ni nič drugega nego umazana konkurenca duhovnika Jerovška, ki misli, da se obnaša po katoliško, če se ravna po načelu: »Udarjaj po drugih, sebe pohvali, potem pa pobasaj!« — »Straža« in »Gospodar« marljivo udrihata po učiteljih in šoli, nazadnje bi naj tudi vsa mladina in učiteljstvo v zahvalo za njeno »dobro katoliško delo« povrh še tam kupovalo, da bi se jim lahko klerikalci za hrbtno smejali, češ, dobro jih žehtamo, v znamenje odobravanja pridejo še k nam kupovat. Klerikalci bi radi imeli vse, dobro ime svojega bližnjega in denar v svojih rokah. Oni vse, drugi ničesar. Slovenci V Mariboru je razum imenovane klerikalne trgovine še sedem slovenskih (trgovin s papirjem in knjigami!

in Politično društvo za mariborsko oblast. Pod tem naslovom prinašamo na uvodnem mestu članek g. dra. V. Kukovca, ki mora vzbuditi pozornost najširših krogov v naši mariborski oblasti. Napisal ga je mož, ki je vodil desetletja napredno politiko te naše pokrajine. Politična razprava, napisana na podlagi velike politične izkušnje in iz globoko občutenega patriotizma in ljubezni do naše pokrajine naj tvori podlago za stvarno diskusijo. Ne bomo preuditevali nobene stvari stališču in želimo, da se čuje glas od vseh strani. Dani žalostni, politični in neurejeni gospodarski položaj naše pokrajine je treba brez sentimentalnosti premotriti in našlo se bode pot k boljšemu.

in Sestanek gospodarskih krogov o priliki obiska načelnika ministrstva za trgovino in industrijo g. M. Saviča v Mariboru. Kakor smo že poročali, je v terek posestil mariborsko razstavo načelnik ministrstva trgovine in industrije g. Milan Savič. O tej priliki so mariborski gospodarski krogi sklicali sestanek v Grajski kleti, kjer so reprezentantov najvišje oblasti razložili svoj položaj ter mu sporočili svoje želje. Sestanek so se udeležili zastopniki uprave Industrijske izložbe, Zveze industrijalcev, Trz. gremija, Slov. trgovskega društva, Slov. obrtnega društva, nadalje predstavniški oblasti, zastopnik velikega župana dr. V. Pfeifer, okrajni glavar dr. Lajšič, župan mariborski g. Grčar ter zastopniki časopisja. Navzoče je pozdravil v izbranih besedah predsednik Ind.-obrtno izložbe, generalni ravnatelj »Drave«, g. Alojzij Križnič, nakar je govoril kot reprezentant najvišje oblasti podžupan dr. V. Pfeifer. V imenu mestne občine je pozdravil načelnika g. Saviča in šefa oddelka ministrstva trgovine in industrije pri pokrajinski upravi v Ljubljani, dvor. svet. dr. Marna g. župan Grčar, ki je v svojem govoru naglašal velik pomen našega mesta v gospodarskem oziru kot važen industrijski center, ki ga vlada v Beogradu ne sme in ne more prezirati. Nato je govoril v imenu gospodarskih krogov industrijalec g. Gjurjo Džamonja, ki je razmotrival stališče gospodarskih krogov. Opozoril je reprezentanta ministrstva trgovine in industrije na to, kako zelo škoduje našemu gospodarskemu napredku brezglavna gospodarska politika. Najvažnejša vprašanja se obravnava brez sodelovanja merodajnih gospodarskih krogov, tarifarna politika ne upošteva želj in izkušenj prizadetih gospodarskih činiteljev, opozarjal nadalje na desolatne razmere pri naših carinarnicah ter prosil, da g. načelnik zastavi ves svoj vpliv, da se temu končno pride v okom. Opozoril je nadalje na to, kako zelo so tukajšnji gospodarski krogi zamerili, da je trgovinski minister dopustil, da je finančni minister črtal v proračunu postavke za obrtne in trgovske nadaljevalne šole ter prosil, naj vzame g. načelnik izobrazbo našega trgovskega in obrtniškega naraščaja v svojo zaščito. H koncu pa je g. Džamonja naglasil, naj se politiki ne vmešavajo v gospodarske zadeve, ker našemu gospodarstvu največ škoduje politično partizanstvo. V imenu industrijalcev je nato spregovoril g. dr. Pipuš, v imenu obrtniškega predsednika Slovenskega obrtnega društva g. Novak. Poslanik n. r. dr. Vošnjak je govoril na to v imenu kmetovalcev, ki gredo vedno roko v roki z ostalimi gospodarskimi krogi. V temperamentnem govoru je na to odgovoril g. načelnik Savič, naglašajoč, da je napačno naziranje o njih, ki hočejo vse zahtevati od Beograda, ne da bi pri reševanju tako važnih problemov tudi sami sodelovali. Pozval je vse gospodarske kroge, naj vedno sporočajo svoje želje vladi, ki mora biti o vsem informirana, ker le tako lahko pravilno zastopa naše interese. G. Džamonja je nato še posebej pozdravil načelnika oddelka ministrstva trgovine in industrije pri pokrajinski upravi v Ljubljani, g. dvoru.

svetnika dr. Marna, naglašajoč njegove zasluge za razvoj in procvit slovenske industrije, obrti in trgovine. Po pravici se ga lahko smatra za desno roko ministrstva in dostojnega reprezentanta v Sloveniji. Na sestanek sta dospela tudi še gg. dr. Murnik in dr. Ples. Izmenjanih je bilo še več uместnih besed, tako da lahko rečemo, da je sestanek dosegel zaželjeni uspeh in bo nedvomno v izdatni meri pripomogel k povzdigu in upoštevanju gospodarstva mariborske oblasti.

in Mariborski izletniki posebno radi obiskujejo zagrizene nemške gostilne v Radvanju, čeravno tudi naše narodne gostilne v okolici nudijo občinstvu isto, če ne boljše postrežbo. Zadnjič so se omenile Pekre, ki so zraven Limbuša priljubljen izletniški kraj v naši okolici. Izmed treh tamkajšnjih gostiln sta dve narodni (Hartman in Zorko), ter se izletnikom posebno priporočata. Žal, da se Pekre — važna narodna postojanka — le malo obiskuje. Svoji k svojim!

in Uduženje vojnih invalidov, vdov in sirot, podružnica Maribor, je na tozadevno prošnjo od uprave Industrijsko-obrtno vzorčne izložbe v Mariboru dobilo dovoljenje, da se tudi vojnim invalidom, vdovam in sirotam, popusti polovična vstopnina, t. j. 5 D za obisk obrtne razstave. O tem se obveščajo vojni invalidi s pripombo, da se izkažejo pri razstavnih blagajni z invalidskim spričevalom, vojne vdove in sirote pa z legitimacijo, katere se dobivajo pri podtajniku Martinu Pravičju, Slomškov trg 14.

in Koncert na razstavi. Na večeličnem prostoru razstavišča svira dnevno od 19. do 22. ure godba »Drave«. Kakor izveemo, bo danes tudi pevski zbor »Drave« zapel par lepih pesmic, na kar opozarjamo vse prijatelje lepe godbe in ubrane pesmi.

in Restavracija v Narodnem domu je sedaj popolnoma renovirana. Urejena sta dva lokala za klube, na razpolago je kegličiče. Točijo se prvovrstna vina, za jedila pa skrbi izborna kuhinja. Abonenti se sprejmejo vsak čas na hrano.

in Cirkus »Cosmy«, največje podjetje te vrste v Evropi, dospe, kakor smo že poročali, v soboto, dne 25. tm. v Maribor. Svoj prihod je moral za par dni odgoditi, ker je celovška publika tako navdušena nad prvovrstnim in vseskozi zanimivim izvajanjem, da je moralo ravnateljstvo predstave podaljšati. Cirkus je najmodernejše urejen in obsega prostora za nad 3000 oseb. Moderna konstrukcija omogoča hitro in brezhibno postavljanje šotorov. Podjetje ima svoj lasten vlak, ki obsega 60 vozov. Dresirani konji, sloni, levi, tigri, kakor tudi ostalo osebje nastopa v raznovrstnih točkah, ki vzbujajo povsod največjo pozornost in zanimanje. Zato že danes opozarjamo na to podjetje.

in Kavarna v mestnem parku. Dnevno od 17. do 19. ure in od 20. do 24. ure koncert. Sladoled in domače pecivo.

in Na veseličnem prostoru industrijsko-obrtno vzorčne izložbe, se obetajo za soboto in nedeljo zvečer najrazličnejša presenečenja. Veseličnemu odseku se je ba je posrečilo pridobiti dvoje priznanih pevskih društev, ki bosta koncertirali oba večera. Na plesišču bo svirala posebna godba same poskočne tja pozno v noč, razun tega pa bo igrala na drugem prostoru priznana godba »Drave«. Odseku se je tudi posrečilo za ta večera pridobiti izumitelja novega foto-aparata, ki bo za mal denar nudil slavnemu občinstvu krasne, popolnoma naravne slike. Na občo željo mariborskih krasotic se priredi konkurenca za lepoto za dame. Da moški ne bodo prikrajšani se ustreže želji nekaterih hudomušnežev ter se priredi za moške konkurenca za debelost. Obe premirani osebi dobita krasen dobiček. Da pride otroška bolnica na svoj račun, priredi tozadevni odbor srečolov z okusnimi in dragocenimi dobitki.

in Kavarna »Promenada«. Dnevno od 19., ob nedeljah in praznikih od 16. ure koncert prvovrstne salonske godbe ob vsakem vremenu. Izvrstne pijače, sladoled in domače pecivo.

in Nesreča. Na našo notico pod tem naslovom smo sprejeli sledeči dopis, V šte. 188, ste objavili pod naslovom »Nesreča« vest, da je nek izvošček povozil lajnata Rudolfa Jelineka na državnem mostu. Ker pa dotični voznik — nek Volgruber, — ki je povozil Jelineka, ni izvošček, prosimo vljudno, da blagovolite vest v toliko popraviti, da ne bo trpela Zadruga iz-

voščkov in voznikov odnosno njeni člani na ugledu. Za to uslugo se Vam že vnaprej zahvalujemo, ter beležimo z odličnim spoštovanjem Zadruga izvoščkov in voznikov, Maribor. K. Krepek, tajnik.

Kultura in umetnost

x Specijalna izdaja III. ekonomsko-finančnega dela »Almanaha SHS« je izšla. II. zvezek Almanaha (IV. in V. del) pod naslovom »Privredni život SHS« izide koncem leta.

Novi šahovski mojster Jugoslavije. Včeraj smo poročali o rezultatu Jugoslovenskega šahovskega turnirja v Novem Sadu, na katerem do dobili Cirič, Kramer in Furlani enako število 11 točk. Ker je dobil Cirič med igro tudi proti ostalima dvema, je on proglašen za jugoslovenskega šahovskega mojstra, namestila pa se proglasiti za šahovskega mojstra tudi Kramer, ker se je izkazal kot najmočnejši igralec in bi bil gotovo pred ostalimi, da ni obolel.

Objave.

§ Legitimacije za graški velešejem, ki se vrši v času od 1. do 9. septembra v Gradcu, se dobe tudi pri ravnateljstvu Mariborske tiskarne d. d., Maribor, Jurčičeva ulica 4. S to legitimacijo ima vsak posetnik pravico do 50% znižanega vizuma, ter lahko z vozovnico osebnega vlaka potuje tudi v brzo- in D-vlakih. Legitimacija velja kot vstopnica v sejsmske prostore.

§ Navodilo za Praški velešejem, ki se vrši od 2. do 9. septembra. Legitimacija stane 25 D, prištevši pristojbino za kolek. Kolkovanje za I. razred 2 čK, za II. razred 1 čK, za III. razred —50 čK. Znižana vožnja velja za vse vlake osebne in brzo-vlake, izzeti so samo ekspresni vlaki. Osebe pod 18 let nimajo pravice do znižane vožnje. Popust je 33% na čehoslov. železnicah, ki velja od 28. avgusta do 14. septembra ter velja samo po najbližji ruti od bivališča posetnika. Popust na progah juž. železnice 50%. Vožnja se sme prekiniti samo enkrat v območju ČSR železnic. Na podlagi legitimacije morajo ČSR konzulati izdati vizum na potni list s 75% popustom. Legitimacije se dobe tudi pri ravnateljstvu Mariborske tiskarne dd., Maribor, Jurčičeva ulica 4.

Gospodarstvo.

Gospodarska zborovanja v Mariboru.

V nedeljo, dne 19. tm. se je vršilo državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru dvoje zborovanj in sicer okrožno zborovanje Kmetijske družbe za Slovenijo in občni zbor čebelarstva društva v Mariboru. Obisk je bil razmeroma pičel, dasiravno so se obravnavala velevažna vprašanja, tako glede reorganizacije Kmetijske družbe, o povzdigu živinoreje na slovenskem Štajerskem ter o vinski krizi. Posebno zanimiva so bila izvajanja g. Košarja o vzrokih vinske krize ter o osnovnih smernicah, kako jo odpraviti. — Zeleti bi bilo, da bi g. Košar predal svoj referat o vinski krizi širši javnosti, bodisi potem strokovnega ali dnevnega časopisja. Zeleti pa bi tudi bilo, da tudi naš kmet pokaže malo več zanimanja za podobna zborovanja, ki so življenjskega interesa tudi za posameznika.

Kako hoče novi trgovinski minister rešiti izvozni problem?

Novi trg. minister dr. Kojič je podal novinarjem sledeče izjave o svoji trgovski politiki. Konstatiral je, da je bila naša trgovska politika doslej zanemarljena. Valutnega problema ne more rešiti finančni minister sam, ampak je rešitev odvisna tudi od trgovskega ministrstva. Ako napravimo našo trgovsko bilanco aktivno, ako se dvigne povpraševanje po dinarju, kar je mogoče, je naš valutni problem že do polovice rešen. Drugo je pa odvisno od modre politike finančnega in poljedelskega ministrstva. Glede izvozne politike je izjavil: Stojimo pred izvozno sezono in ji moramo posvetiti največjo pozornost. Pri tem pride v glavnem v noštev troje vprašani: iz-

voznih kreditih, prevozna sredstva in izvozne carine. Moj prednik je dosegel pri Narodni banki za izvozne kredite znesek 150 milijonov dinarjev. Ta kredit je po mojem prepričanju nezadosten in potruden se bom, da ga dvignem. Zal ne razpolagamo z zadostnim številom vozil, zato sem v sporazumu s prometnim ministrom ukrenil, da si izposodimo v inozemstvu večje število tovornih vozov. Izvozne carine se morajo znižati iz sledečih razlogov: žito in slive, naša glavna izvozna predmeta, so dale letos sijajno žetev. Naše žito pa se ima v inozemstvu boriti z močno konkurenco zlasti s strani Amerike in Avstralije. Da dosežemo boljše izvozne pogoje, bomo morali izvozno carino na žito, ki znaša zdaj 60 Din. za 100 kg, znatno znižati. Glede prodaje sliv je omeniti, da je slaba trgovska politika povzročila izgubo mnogih tržišč. Bili smo na najboljšem potu, da z našimi slivami osvojimo angleški trg. Vsled brezvestnosti naših izvoznikovarjev pa smo pri angleških kupcih popolnoma diskreditirani. Isto velja za Holandsko. Letos se zanima zlasti Amerika za naše suhe slive. To je tem zanimivejše, ker ima Amerika sama mnogo sliv. Zdi se, da namerava prodajati naše slive kot lasten pridelek v druge države. Kar se tiče trgovskih konvencij, bo naša država poleg konvencije s Poljsko

sklenila konvencije tudi s Češkoslovaško, Italijo, Francijo in vsemi drugimi državami, s katerimi je v trgovskih zvezah. Tozadevna dela so se morala začasnoma ustaviti, ker nismo imeli splošne carinske tarife, ki bi mogla služiti za podlago konvencijam. Sedaj je ta pomanjkljivost odstranjena in pripravljala dela za sklepanje trgovskih konvencij se lahko nadaljujejo.

g Produktna borza v Novem Sadu, dne 20. avgusta: (cene v dinarjih za 100 kg): pšenica 342,50, ječmen 287,50, oves 270, kornuza 285, fižol novi 435, moka pšenična 300, 570, otrobi pšenični 145. Tendenca neizpremenjena.

g Dobra letina sliv v Bosni. Bosna je že od nekdaj na glasu kot klasična zemlja sliv. Bosanske slive so znane po vsem svetu. Letošnji pridelek bo po poročilih bosanskih listov izredno obilen in tudi kvalitativno prvovrsten. Glasom strokovne cenitve bo znašal pridelek najmanj 25 tisoč vagonov surovih sliv. Krog 200 vagonov sliv se bo porabilo za domačo porabo, krog 500 vagonov se jih bo izvozilo v surovem stanju, 300 vagonov se jih bo porabilo za pekmez (marmelado), 800 vagonov za sušenje, ostalo pa za slivovko. Od 800 vagonov surovih sliv se dobi 200 vagonov suhih. Tako bo torej sama Bosna dala letos krog 200 vagonov

suih sliv, ki se bodo eksportirale v vse dele sveta, celo tudi v Ameriko.

g Čebelarstva izložba v Sarajevu. V Sarajevu se vrši te dni velika čebelarstva izložba.

g Dobava slame. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 30. avgusta t. l. druga ofertalna licitacija glede dobave 180.000 kg slame. Predmetni oglas je v pisarni trg. in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Mednarodni velesejem v Frankfurtu. Jesenski sejem bo od 23. do 29. septembra. Prospekt je moči vpogledati v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

g Dobava šena. Pri intendanturi Savske divizijske oblasti v Zagrebu, pri vojnem okrogu v Varaždinu in pri Komandni mesta v Čakovcu se bo vršila dne 23. avgusta t. l. ofertalna licitacije glede dobave 600.000 kg prešanega šena letošnjega pridelka za garniziji Varaždin in Čakovec. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava ovsa. Pri intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 27. avgusta t. l. druga ofertalna licitacija glede dobave 780.000 kg ovsa. Predmetni oglas je v pisarni trgov-

ske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

VSEM HMELJARJEM!

Hmeljarsko društvo v Zaleu opozarja vse hmeljarje na sledeče: 1. Vsled preobilnega, posebno dušičnega gnojenja in morda tudi vsled izvanrednih vremenskih razmer je letos zrastle v poedinih nasadih nekaj prav dolgih, deloma tudi z listjem obraslih kobul, za katere kupci ne marajo. Takšnih kobul ne mešajte z drugim, lepo doraslimi kobulami, ker vam pokvarijo ceno vsega pridelka. Če se med desetimi kobulami nahaja le ena dolga, bo kupec določil ceno po dolgi, ne pa po ostalih lepih kobulah. Sortiranje hmelja se torej vedno obilno poplača in obenem povzdigne ugled našega hmeljarstva v obče. 2. Vsak zaveden hmeljar se mora pečati tudi s selekcioniranjem hmeljske rastline. Stari in z neenakovrstnimi rastlinami zasajeni, v nizkih legah ali na močvirnatih zemlji se nahajajoči hmeljniki se naj opuste in nadomestijo z novimi na močvirni in rodovitni zemlji. 3. V to svrhu si mora vsak zaveden hmeljar že sedaj pred obiranjem v lastnem ali sosedovem hmeljniku določiti in primeroma označiti one rastline, od katerih bo spomladi dobival potrebno število sadik. Hmeljarji, upoštevajte dani vam nauki!

Klub-Bar

Dnevno ob
22. uri 22.
gostovanje umetniškega ansambla:

Poldi in Baren
Fran. Haloszova
Slavinette duo
Mme. de Corfu
HUGO - HUGO

Vatop prest. 1796
Lože se lahko rezervirajo.

Enonadstropna hiša, z krasnimi kletmi, že vpelano vinski trgovino, jako solidno delana in lepim vrtom v Ljubljani, se zamenja za istotako, če mogoče v prometni ulici v Mariboru. Več se poišče v trgovini L. Balač, Grajski trg št. 3. 1780 10-4

Kupim **enodružinsko hišo** ali vilo z vrtom na zdravem kraju mesta Maribor. Ponudbe z natančnimi podatki na upravo lista pod „št. 1789“. 2-2

Nova **premakljiva utica** dva metra široka, pripravljena za vsako obrt, otroški voziček in ledenjak na prodaj. Mlinska ulica 3. 1785 3-3

Hranilnica v Ljutomeru
preda tako eno svojih

enonadstropnih hiš

katero stojijo v središču trga Ljutomer in so sposobne za vsako trgovino ozir. večjo obrt, pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Cena po dogovoru. 1812

Priporočilo.

Priporočam se za izdelovanje vseh vrst oblek po meri za gospode in dame od proste do najfinejše vrste. - Priporočam tudi mojo veliko zalogo češkega in angleškega sukna, kakor tudi vseh vrst že gotovih oblek za gospode in dečke lastnega izdelka. Zagotavljam prav solidno postrežbo po primernih cenah in prosim 2-1 cenjenih naročil. 1808

Z velespoštovanjem
FRANC CVERLIN
krojaški mojster
MARIBOR - Aleksandrova c. 28

Malá oznanila.

Absolvent državne trgovske šole z enoletno prakso išče **pisarniško mesto**. Cenj. ponudbe prositi na upravo „Tabera“ pod „Prosta oskrba“. 1786

Celo število **Ehrbar-glasovir**, prvovrstne konstrukcije, za 38.000 Din. na prodaj. Maribor, Gosposka ulica 46, pritišje. 1798 2-1

Debro mleko se dobi v mlekarni Ivana Golob, Slovenska ulica 16, vsaki dan od 8. ure zjutraj naprej. 1811 2-1

Ugledna brivnica se vsem priporoča. Prvovrstna postrežba. Vjekoslav Gjarin, Jurčičeva ulica 9. 1850

Prvovrstna čevljarska delavnica R. Monjac, Maribor, Jurčičeva ulica 9, sprejema vse vrste naročil po meri in vsakovrstna čevljarska popravila. Cene zmerno. Postrežba solidna. 1118 30-22

Vi dobite poštni paket franco povsod: 1 kg testenine, 0,50 kg paradižnikov, 0,10 kg ribanega parmesana, 0,50 kg Vital-kakaoa, 0,50 kg kakao Kori, 1 kg fine čokolade, 0,50 kg indijsk. sagua, vse skupaj samo za Din. 208.—. Hmeljak i drug, Maribor. 1301

Galanterija
drobnina, trikotaža

Samo na debelo!

Gaspari & Faninger
Maribor 1047
Aleksandrova cesta 48.

Prva slovenska slaščičarna
Milan Kosér
Maribor, Slovenska ulica 2

se slavnemu občinstvu, kakor tudi obiskovalcem razstave najtoleje priporoča.

Prvovrstno pecivo! 1772 Postrežba točna! 1812

NAJLEPŠI IZLET V PEKRE!

Pravi „Pekrčan“ 1921 in 1922 ter dober prigrizek se p. n. izletnikom priporoča v gostilni: 1799

A. O. HARTMAN

Alojz Pregled
Ruše pri Mariboru

Izdelovatelj vsakovrstnih damskih in moških oblek iz sukna, kamgarna i. t. d.

Specijalist vseh vrst usnatih oblek, klobukov, čepic, ročnih torbic i. t. d. 1801

A. VICEL
Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulite posode, porcelanasto, kameninaste in stekla debelo kleno robo. Na drobno 1386

Na znanje!
P. n. občinstvu na znanje, da prevzamemo vsa tapetniška dekoracijska in mizararska dela kakor tudi vsa popravila. - Tapetništvo in mizarstvo
Jagodžič & Sajko
Maribor, Rotovžki trg 3.

Odklikovani s zlato medaljo. - Sodniško zaproseni izvedenci. 1434
Novol Zaloga pohištva. Novol

Vse vrste perila za gospode in dame, kakor

L srajce, hlače **L** perilo, kombinacije itd.

L pyjame **L** izdeluje po najnižjih dnevni cenah

L opreme za neveste, otroško **L** Jackner

Ljudmila **Jackner**
MARIBOR. Koroška cesta št. 31.

NORICUMWERKE GLESS
GRAZ
METALLGLASSEREI

1685

Vseh vrst vino, žganje, špirit iz ARKOVE TOVARNE
rafinirani 96,7%, najfinejši, brez vonja, sirovi, gorljivi, vedno na skladišču po najnižjih cenah

„VINEA“ d. z. LJUBLJANA - RUDNIK Telefon 5-18
o. z. LJUBLJANA - RUDNIK

Generalno zastopstvo tovarne „ARKO“, Zagreb
Tovarna špirta, kvasa, likerja, konjaka, etra. **TRIPLE SEC LIQUERS**

**Zadruga za splošno gostilničar-
sko obrt v Mariboru.**

V ponedeljek, dne 27. avgusta 1923 ob pol
15. uri se vrši v gosilni Halbwidl (dvorišna dvorana),
Jurčičeva ulica

zadružno zborovanje.

DNEVNI RED:

1. Dopolnilna volitev načelnika, enega odbornika
in treh namestnikov.
2. Slučajnosti.

Udeležba je potrebna, ker je po enournem čaka-
nju vsako število navzočih članov sklepno.

Pravico do glasovanja imajo samo navzoči člani;
zastopanje s pooblastili ni dopustno.

Vsak član, kateri ni dobil vabila, se naproša,
vzeti ta razglas na znanje in naj se zborovanja zanes-
ljivo udeleži.

Načelstvo.

1795

Podpirajte slovenske tvrdke!

Velika zaloga

**cementa, traverz,
železa in dr.**

po ugodnih cenah. 2576

Pinter & Lenard, Maribor,
Aleksandrova cesta.

**ZAHTEVAJTE! POVSOD! ZAHTEVAJTE!
„AMBRA“ PARFUME**

Eau de Cologne Special. - Eau de Co-
logne Double. - Puder vseh barv in
kvalitet. - Prašek in pasto za zobe.
Vodo za usta, najboljša voda seda-
njosti. - - - Lanolin Crema original.
Shampooon tekoči. - - - Specialiteto.
„AMBRA“ voda proti izpadanju las.
Od danes priznato edino sigurno sred-
stvo te vrste. - Vsi „AMBRA“ parfumi
in kozmetični preparati so enakovredni
francoskim izdelkom. - - - 5-2 1646

Glavna zaloga: ZAGREB, Gajeva ulica 47. — Zahtevajte cenike!

**ZALOGA PORCELANA IN
STEKLA**

2-2 1672

Prej BERNHARD - sin imejitelj
GUSTAV BERNHARD
MARIBOR - Aleksandrova cesta
NA VELIKO Telefon 30 NA DROBNO

**Novo! Novo!
Dežni plašči**

od 450 Din. naprej, najnovejši vzorci, pravkar došli. Ve-
lika izbira perila, klobukov, čevljev, dežnikov, palic, na-
hrbtljnikov in sandal po konkurenčni ceni pri 259!

JAKOBU LAH, Maribor, Glavni trg 2.

NORICUMWERKE CLESS

KOLESA NA ZOBE

4-8 in 1682

pogoni vseh vrst in velikosti.

Slavenska banka d. d., Zagreb

Podružnica Maribor,

Aleksandrova cesta šte. 11

Delniška glavnica Din 50,000.000'—

in rezerve preko Din 12,500.000'—

Vloge čez Din 125,000.000'—

Podružnice:

Beograd, Bjelovar, Brod n/S., Celje, Dubrov-
nik, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska
Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Som-
bor, Sušak, Sibenik, Vršac, Wien.

EKSPozITURE:

Rogaška Slatina (sezonska), Škofja Loka,
Jesenice.

Agencija: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

AFILIACIJE:

Ljubljana: Slovenska banka.

Split: Jugoslovenska industrijska banka d. d.

Budapest: Balkan Bank r. t., Vaczi utca 35.

453

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Novosadska izložba

za celo državo
od 11. do 26. avgusta 1923
Izdelki domače in inozem-
ske industrije. Poljedelska
veleprodaja in razkazo-
vanje poljedelskih strojev
v pogonu.

Posetite izložbo!
1613 Posetite izložbo!

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, ka-
kor sukno, hlačovina, volneno blago,
plavina, cefir, žifon, platno, izgotovljene
obleke, srajce, predpasniki, nogavice,
robci, odeje itd. se dobi prvovrstno pri

I. N. Šošarič, Maribor
Aleksandrova cesta šte. 13.

Podpirajte Jugoslovensko Matico!

Inženersko elektrotehnično podjetje

Počivalnik - Zaveršnik in Saks

Aleksandrova 44 MARIBOR Tržaška cesta 8

Naznanjamo slav. občinstvu in svojim cenj. dosedanjim naročni-
kom, da smo se v eno tvrdko združili ter uredili najmodernejšo
delavnico na Tržaški cesti 8 in prodajalno na Aleksandrovi
cesti 44. Izvršujemo vse vrste električnih del, gradnjo elektrarn,
omrežij in daljnovidov, inštalacije hišnih naprav itd. Motamo
na novo vse vrste elektrostroje, transformatorje itd. Poslužujemo
se najtrpežnejšega blaga in najboljših predmetov.

Prosimo za nadaljnjo zaupanje ter se priporočamo.

Vsako delo se solidno izvrši ter se jamči zanj.

Telefon 460

12-2 1726

Telefon 460

ARKO LIQUEUR TRIPLE SEC!

WOLTA D.D.

**Tvornica žarnic
Maribor**

„Gostilna Balkan“

Ravno došla nova in stara vina iz Jareninskega dvora: Traminec, Silvanec, muškatelec od 28 K naprej. Mrzla in gorka kuhinja kakor cvrti in pečeni piščanci, domača močnata jedila in domače prekajeno meso vedno na razpolago. Krasen prahu-prosti vrt z električno razsvetljavo. Tudi obiskovalcem razstave se toplo priporoča.

1787 **Gostilničarka Balkana.**

Dve dijakinji

iz boljše rodbine se sprejmete na hrano in stanovanje pod skrbnim nadzorstvom pri uradni rodbini v bližini drž. ženskega učiteljskega in trgovske šole. Ponudbe pod „Nadzor“ na upravo „Tabora“. 1810

Jakob Kelc

5 MARIBOR :: STOLNA ULICA 5

Krojaški atelje za gospode, dame in vojaštvo. — Skladišče oblek. — Velika zaloga angleškega in češkega sukna. 1809

Specijalist za gumij M. J. Nerat

Maribor, Slovenska ul. 12
priporoča vse higijenične, tehnične gumijeve izdelke, kakor prezervative „Aha“ specijaliteta, švedske galoše „Tretov“, angleške pnevmne „Stepney London“ 8000 dni garancije, ter vse druge gumijeve izdelke. — Popravilnica pnevmov galoš i. t. d. — 1804

Ustanovljeno godine 1856.

FRAN CERAR

TVORNIKA SLAMNATIH I FILCOVIH ŠEŠIRA d. z o. z.
DOMŽALE -- STOB
(Slovenija) 1800

TELEFON BROJ 11. — BRZOJAVNI NASLOV: „LOGAR - Domžale“.

PATENT!

Električni toplovar „Heureka“ za gospodarstvo, sanatorije, laboratorije in t. d. nepogrešljiv. Rabi električni tok le v funkciji in to ne več kot gladnik. Priklopiti se da na vsak tok. — Posesnik patenta:

Marko Nerat
Maribor, Slovenska ul. 12

Prospekti in ponudbe na razpolago! — 1805 — Zahtevajte cenik!

FRIED. SIEMENS

patent. kurilni in kuhalni aparati
d. z o. z. 1807

BEOGRAD
KOSOVSKA 53

LJUBLJANA
ALEKSANDROVA c. 2

ZAGREB
GUNDULICEVA 11

Proizvaja in dobavlja najboljše kakovosti:

prenesljive štedilnike, kopalnične peči,
kopalne banje, kavarniške štedilnike,

Kuhalne priprave

na plin, paro in premog

za bolnice, zavode, hotele, ljudske kuhinje,
vojašnice, kantine, domače gospodinjstvo,
graščine, gosposke kuhinje itd.

POSEBNOST:

kuhalni, kurilni in kopalni aparati na premog,
drva in plin; plinski aparati za obrtne svrhe.

Le pristna kakovost!

Točna postrežba!

Nizke cene!

Inženirski poset in ponudbe brezplačno

Glavni zastopnik plinskih aparatov za Maribor:
MESTNA PLINARNA - MARIBOR

VILJEM FREUND

1803
**TOVARNA USNJA
MARIBOR**

**SPECIJALNI
IZDELKI: TELEČJI
BOKS, RUJAVE IN
ČRNE KRAVINE TER
VACHES PODPLATI**

Sreda 22. avgusta: **VELIKA KAVARNA** Sreda 22. avgusta:

V čast obiskovalcem Industr.-obrtne vzorčne razstave

veliki operni večer

Vstop prost. — Brez povišanja cen.

pomnoženega orkestra umet-
niške godbe **KAPLANEK.**
Začetek ob pol 21. uri.